

Pomoc społeczna w Gdyni

rok 2023

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni

i jednostek wsparcia społecznego

Spis treści

Spis tabel	4
Wprowadzenie	5
Część 1 - Informacje ogólne	6
1. Podstawowe informacje	6
2. Środowiska, którym przyznano świadczenia MOPS w Gdyni.....	6
2.1. Pozafinansowe formy wsparcia	8
2.2. Finansowe formy wsparcia	9
Część 2 - Formy wsparcia adresowane do grup o specyficznych potrzebach	9
1. Wsparcie seniorów i osób z niepełnosprawnością	9
1.1. Wzmacnianie aktywności seniorów i osób z niepełnosprawnością w środowisku	9
1.1.1. Działania prowadzone przez Centrum Aktywności Seniora.....	9
1.1.2. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	11
1.2. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością	12
1.3. Opieka i wsparcie w miejscu zamieszkania	13
1.3.1. Usługi świadczone przez Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych	13
1.3.2. Usługi świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni	16
1.4. Opieka dzienna	16
1.5. Mieszkalnictwo wspierane, chronione i treningowe.....	19
1.6. Opieka całodobowa	21
1.6.1. Gdyńskie Ośrodki Wsparcia	21
1.6.2. Zapewnienie opieki stałej w domach pomocy społecznej.....	21
2. Wsparcie dziecka i rodziny	22
2.1. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	22
2.1.1. Zespół ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną.....	22
2.1.2. Asystentura ustawowa	22
2.1.3. Wsparcie na rzecz imigrantów	22
2.1.4. Wsparcie uchodźców wojennych z Ukrainy	23
2.1.5. Pozostałe działania.....	24
2.2. Rodzinna piecza zastępcza	24
2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza pod nadzorem MOPS	25
2.3.1. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.....	25
2.3.2. Niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze pod nadzorem MOPS.....	26
2.4. Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni.....	26
2.5. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych	29
2.6. Wsparcie oferowane przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu lub w trybie pozakonkursowym	30

2.6.1. Wsparcie realizowane przez Gaudium Vitae im. Stanisławy Leszczyńskiej	30
2.6.2. Wsparcie realizowane przez Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście.....	30
3. Wsparcie osób bezrobotnych, osób bezdomnych oraz osób w kryzysie mieszkaniowym.....	30
3.1. Wsparcie osób bezrobotnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami	30
3.2. Wsparcie osób bezdomnych oraz osób w kryzysie mieszkaniowym – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami	31
3.2.1. Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej.....	31
3.2.2. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.....	31
Część 3 - Pozostałe działania	32
1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	32
1.1. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	33
1.2. Klub Abstynenta Krokus.....	34
2. Gdyńskie Centrum Diagnozy i Terapii FASD	34
3. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	35
4. Dział Cyfryzacji i Technologii Informatycznych.....	35
5. Poradnictwo specjalistyczne	36
5.1. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.....	36
5.2. Poradnictwo prawne	37
6. Realizowane projekty	37
7. Dokumenty strategiczne i programowe	39
Część 4 – Potrzeby i wyzwania.....	40
Część 5 – Pozostałe informacje dot. MOPS Gdynia oraz jednostek w nadzorze MOPS	40

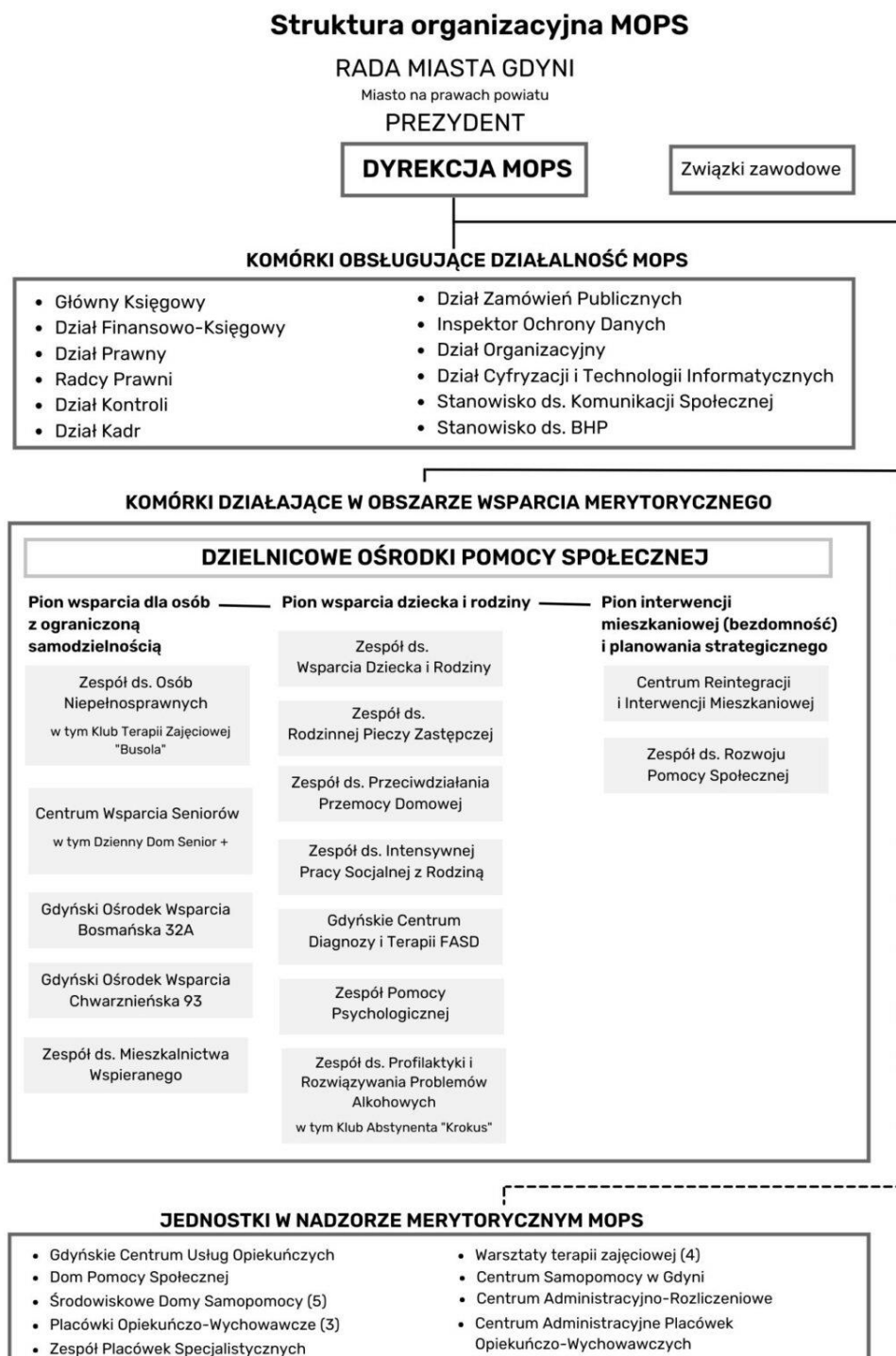
Spis tabel i schematów

Schemat nr 1. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni w 2023 roku.....	5
Tabela nr 1. Liczba środowisk objętych wsparciem w 2023 roku	6
Tabela nr 2. Typy środowisk objętych wsparciem w 2023 roku	7
Tabela nr 3. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2023 roku	7
Tabela nr 4. Klienci MOPS objęci wsparciem w 2023 roku według poszczególnych dzielnic Gdyni.....	8
Tabela nr 5. Wybrane świadczenia udzielone w 2023 roku.....	9
Tabela nr 6. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON w 2023 roku	12
Tabela nr 7. Finansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w formach aktywności w 2023 roku.....	12
Tabela nr 8. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania w 2023 roku	14
Tabela nr 9. Opieka wytchnieniowa w 2023 roku	15
Tabela nr 10. Środowiskowe domy samopomocy w 2023 roku	17
Tabela nr 11. Kluby samopomocy w Gdyni w 2023 roku.....	18
Tabela nr 12. Gdyński system mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego w 2023 roku.....	20
Tabela nr 13. Ośrodki wsparcia całodobowego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia w 2023 roku	21
Tabela nr 14. Rodzinna piecza zastępcza w 2023 roku	25
Tabela nr 15. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe w 2023 roku.....	28
Tabela nr 16. Placówki zapewniające schronienie na terenie Gdyni w 2023 roku.....	32
Tabela nr 17. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	33

Wprowadzenie

Poniższy dokument stanowi sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2023, o którym mowa w art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) oraz w art. 76 ust. 4 pkt. 15 i art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.). Jest jednocześnie informacją o działalności gdyńskich jednostek organizacyjnych, funkcjonujących w sferze zabezpieczenia społecznego.

Schemat nr 1. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni w 2023 roku

Część 1 – Informacje ogólne

1. Podstawowe informacje

Działania MOPS w Gdyni prowadzone są w ramach wyodrębnionych obszarów zarządczych, którym podporządkowana jest struktura ośrodka. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni przedstawiona została powyżej (zob. schemat nr 1).

Jednostki organizacyjne MOPS w Gdyni funkcjonują w oparciu o roczne plany działalności zgodnie z Zarządzeniem nr 6/2022 Dyrektora MOPS z dn. 03.02.2022r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz powołania Zespołu ds. kontroli zarządczej.

W MOPS w Gdyni na dzień 31.12.2023 roku zatrudnione były ogółem 453 osoby, tj. 432,07 etatów w tym 130 pracowników socjalnych, tj. 127,76 etatów.

W 2023 roku MOPS na realizację swoich zadań statutowych poniósł wydatki w łącznej wysokości 98.932.239,30 zł, w tym w ramach wydatków budżetowych kwotę 94.552.894,14 zł (zadania własne i zlecone gminy oraz powiatu) oraz w ramach środków pozabudżetowych kwotę 4.379.345,16 zł. Wydatki ze środków pozabudżetowych dotyczyły obsługi następujących programów:

- 1) Aktywny Samorząd – zrealizowane wydatki w wysokości 1.716.841,41 zł,
- 2) PFRON (środki z algorytmu) – zrealizowane wydatki w wysokości 2.592.503,75 zł,
- 3) Program PFRON „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”: Dostępne mieszkanie – zrealizowane wydatki w wysokości 70.000,00 zł.

2. Środowiska, którym przyznano świadczenia MOPS w Gdyni

W roku 2023 w ramach działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni przyznano decyzją świadczenia 3648 osobom. Wsparcie uzyskało 3944 rodzin/środków, w tym 3456 z nich otrzymywało świadczenia, a 488 skorzystało wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej.

W związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy w lutym 2022 roku, pomoc finansową realizowano także w oparciu o zapisy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tzw. specustawy). Wsparcie uzyskały 284 rodziny/środowiska ukraińskie, w tym 214 z nich w formie świadczeń, a 70 wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej (zob. szerzej: tab. nr 5 oraz część 2, pkt. 2.1.4). W zdecydowanej większości tych rodzin/środków przebywają małe dzieci (dotyczy 231 spośród 284, co stanowi 81,3% ogółu rodzin/środków objętych wsparciem).

Szacuje się, że w 2023 roku MOPS objął różnymi formami wsparcia (m.in. świadczenia, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, programy PFRON, piecza rodzinna, procedury „Niebieskie Karty”, wsparcie rzeczowo-żywnościowe) ponad 11 tys. osób.

Tabela nr 1. Liczba środowisk objętych wsparciem w 2023 roku *

Wyszczególnienie	Podmioty decyzji administracyjnych **	Liczba rodzin/środków	Liczba osób
Pomoc w postaci materialnej	3648	3456	4785
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	488	985

* dane z Systemu Informatycznego POMOST dotyczące czterech Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej (jednostek organizacyjnych MOPS Gdynia zaangażowanych we wsparcie bezpośrednio w środowisku zamieszkania);

** rozłączna liczba osób (jedna osoba wykazana jeden raz), w stosunku do których zrealizowano w 2023 roku świadczenia pomocy społecznej na mocy decyzji administracyjnej

Wśród środowisk korzystających ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej niezmiennie dominują gospodarstwa jednoosobowe (76,6% ogółu). W średnio co ósmym środowisku (12,6%), objętym wsparciem MOPS Gdynia w 2023 roku, przebywały dzieci.

Tabela nr 2. Typy środowisk objętych wsparciem w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin/środowisk	Liczba osób
Ogółem	3944	5770
w tym rodziny z dziećmi	497	1844
w tym rodziny niepełne	208	667
w tym rodziny emerytów i rencistów	1641	1917
w tym gospodarstwa jednoosobowe	3019	3019

W toku analizy wskazano źródłowe powody wsparcia gdynian¹. Trzy główne grupy dyspanseryjne w 2023 roku – analogiczne do lat poprzedzających – to:

- niepełnosprawność (dotyczy 1776 rodzin/środowisk, tj. 51,4% ogółu),
- długotrwała lub ciężka choroba (dotyczy 883 rodzin/środowisk, tj. 25,5% ogółu),
- bezdomność (dotyczy 388 rodzin/środowisk, tj. 11,2% ogółu).

Tabela nr 3. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2023 roku

Lp.	Powód źródłowy objęcia wsparciem	Liczba rodzin/środowisk	Liczba osób
1.	Ubóstwo	27	72
2.	Bezdomność	388	425
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	42
	w tym wielodzietność	4	26
4.	Bezrobocie	91	175
5.	Niepełnosprawność	1776	2208
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	883	1107
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	215	673
	w tym rodziny niepełne	109	320
	w tym rodziny wielodzietne	45	257
8.	Alkoholizm	39	44
9.	Narkomania	11	12
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12	16
11.	Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	6	11
	Ogółem	3456	4785

Analizując strukturę klientów MOPS w aspekcie terytorialnym, tj. faktycznego miejsca pobytu, zauważana jest – niezmiennie w porównaniu do ubiegłych lat – dominacja mieszkańców dwóch

¹Tzn. takie powody, które są najistotniejsze i z których wynikają lub mogą wynikać inne problemy.

gdyńskich dzielnic: Chyloni (12,6% ogółu) oraz Witomina (10,3% ogółu). Na wysokim poziomie utrzymuje się także odsetek klientów przebywających faktycznie poza Gdynią, tj. w ponadgminnych domach pomocy społecznej czy też placówkach dla osób bezdomnych (11,0% ogółu).

Tabela nr 4. Klienci MOPS objęci wsparciem w 2023 roku według poszczególnych dzielnic Gdyni (n=3648)

Lp.	miejsce zamieszkania	liczba	%	zmiana rok do roku (%)
1.	Babie Doły	24	0,7	-0,1
2.	Chwarzno-Wiczlino	57	1,6	0,2
3.	Chylonia	461	12,6	-0,9
4.	Cisowa	146	4,0	0,5
5.	Dąbrowa	71	1,9	0,0
6.	Działki Leśne	149	4,1	0,1
7.	Grabówek	178	4,9	-0,5
8.	Kamienna Góra	29	0,8	0,0
9.	Karwiny	107	2,9	-0,4
10.	Leszczynki	151	4,1	-0,5
11.	Mały Kack	73	2,0	-0,3
12.	Obluże	270	7,4	0,7
13.	Oksywie	250	6,9	0,6
14.	Orłowo	54	1,5	-0,1
15.	Pogórze	156	4,3	0,5
16.	Pustki Cisowskie-Demptowo	117	3,2	0,4
17.	Redłowo	80	2,2	-0,2
18.	Śródmieście	255	7,0	0,4
19.	Wielki Kack	48	1,3	-0,2
20.	Witomino	376	10,3	0,7
21.	Wzgórze św. Maksymiliana	185	5,1	-1,1
22.	osoby bez meldunku	11	0,3	-0,3
23.	osoby poza Gdynią	400	11,0	0,3

2.1. Pozafinansowe formy wsparcia

Wsparcie w środowisku na rzecz klientów koncentruje się wokół dwóch pionów specjalizacyjnych: wsparcia dziecka i rodziny oraz wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz wypracowanego modelu pracy socjalnej (tzw. **trójpodziału pracy socjalnej**), obejmującego:

1) **regularną pracę socjalną** – realizowaną na poziomie poszczególnych jednostek MOPS i wykonywaną głównie w odniesieniu do osób i środowisk, w których nasilenie i stopień komplikacji barier nie powodują bezpośredniego zagrożenia negatywnymi, trwałymi i nieodwracalnymi skutkami. W MOPS Gdynia dotyczy ona większości środowisk.

2) **pogłębioną pracę socjalną (PPS)** – realizowaną w Dzielnicowych Ośrodkach Pomocy Społecznej. Pogłębioną pracą socjalną objęto w 2023 roku 8 osób.

3) **intensywną pracę socjalną (IPS)** – realizowaną w wyodrębnionej jednostce organizacyjnej MOPS, tj.: Zespole ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.1). Intensywną pracą socjalną objęto w 2023 roku 192 rodziny.

Poza trójpodziałem realizowana jest także **asystentura ustawowa** (w stosunku do osób z niską motywacją i małymi zasobami zmiany), którą objęto w 2023 roku 101 rodzin (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.2).

W 2023 roku ogółem **301 środowisk** objęto bardziej zintensyfikowanymi – niż regularna praca socjalna – formami wsparcia / oddziaływania pomocy społecznej.

2.2. Finansowe formy wsparcia

Katalog finansowych form wsparcia obejmuje kilkanaście rodzajów świadczeń pomocy społecznej. Wsparcia finansowego udzielano m.in. w postaci zasiłków stałych, celowych i okresowych, czy pomocy w zakresie dożywiania. W związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy w lutym 2022 roku, pomoc finansową realizowano także w oparciu o zapisy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tzw. specustawy). Informacje w tym zakresie zawiera tabela nr 5.

Tabela nr 5. Wybrane świadczenia udzielone w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Zasiłki stałe	
Wyplacono zasiłki stałe dla 1148 osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.	6 870 787,00 zł
W oparciu o zapisy specustawy, zasiłek stały przyznano 28 osobom z Ukrainy.	109 601,00 zł
Zasiłki celowe	
Z zasiłków celowych (w tym specjalnych zasiłków celowych), przyznawanych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych (np. zakup leków, żywności, opału), skorzystało 1701 osób.	1 989 879,00 zł
W oparciu o zapisy specustawy, 180 rodzinom (559 osób w rodzinach) pochodzenia ukraińskiego przyznano decyzją świadczenie w postaci zasiłku celowego (finansowanie ze środków UNICEF w ramach podpisanego porozumienia o współpracy – zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt 8).	1 392 850,00 zł
Zasiłki okresowe	
Z zasiłków okresowych skorzystało 146 osób, w tym z powodu: bezrobocia (21 osób), długotrwałej choroby (22 osoby), niepełnosprawności (2 osoby), innych powodów niż wymienione (111 osób).	185 497,00 zł
Program "Posiłek dla potrzebujących" – pomoc państwa w zakresie dożywiania	
Pomocą objęto łącznie 1946 osób. Pomocą w formie posiłku (pełnego obiadu) objęto 194 uczniów oraz 53 osoby dorosłe. Z żywienia w schroniskach skorzystało narastająco 190 osób. Zasiłek celowy na zakup posiłku przyznano 1244 osobom.	2 289 133,00 zł (wydatek bez uwzględnienia zasiłków celowych)
Posiłek w ramach pomocy doraźnej lub zasiłku celowego dla dzieci i młodzieży z Ukrainy	
Pomocą objęto 3 dzieci w wieku szkolnym.	603,00 zł

Część 2 – Formy wsparcia adresowane do grup o specyficznych potrzebach

1. Wsparcie seniorów i osób z niepełnosprawnością

1.1. Wzmacnianie aktywności seniorów i osób z niepełnosprawnością w środowisku

1.1.1. Działania prowadzone przez Centrum Aktywności Seniora (CAS)

W 2023 roku w ramach realizacji inicjatyw wzmacniających aktywność, sprawność i poprawę jakości życia najstarszych mieszkańców Gdyni, CAS działał w partnerstwie z 43 podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi, instytucjami i szkołami. Koordynował również 6 miejskich klubów seniora: „Chylonia”, „Śródmieście”, „Orłowo”, „Witomino”, „Północ” oraz „Wielki Kack”. Ponadto, CAS

współpracował i wspierał merytorycznie 22 kluby działające przy parafiach, spółdzielniach i pod patronatem organizacji pozarządowych, które skupiły łącznie 2583 osoby. Realizował również 2 projekty Budżetu Obywatelskiego 2022 i koordynował działania organizacji pozarządowych, które adresowane były do seniorów i dotowane z budżetu miasta Gdyni. W 2023 roku 17 organizacji realizowało 19 zadań w ramach ogłoszonych konkursów grantowych, w tym 8 organizacji realizowało 8 zadań w ramach konkursu dotyczącego prowadzenia klubów seniora na lata 2022-2023. Łączna kwota środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na programy aktywizacji seniorów wyniosła w 2023 roku 226.280,00 zł.

W bazie Centrum Aktywności Seniora figurowało 9921 seniorów. Poza tym 1610 osób uczestniczyło w zajęciach programu Gdynia 55+ oraz klubów seniora wspieranych przez miasto. Ofertą CAS w 2023 roku objętych zostało ogółem 6320 seniorów.

Realizowano:

1) działalność kulturotwórczą, poznawczą, prozdrowotną i integracyjną, w tym m.in.:

a) w ramach współpracy z ośrodkami kultury, sztuki, rekreacji i rozrywki – wyjścia do kina, teatru i inne (5990 biletów przekazanych seniorom nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie, w tym 3500 zaproszeń rozdanych na Urodziny Gdyni);

b) cotygodniowe spotkania muzyczne i comiesięczne spotkania taneczne w klubach seniora;

c) cykliczne spotkania w ramach programu „Spotkania z ciekawymi ludźmi”;

d) jednodniowe wycieczki (9 wyjazdów o charakterze poznawczym i integracyjnym, z których skorzystało łącznie 550 osób);

e) zajęcia ruchowe w 28 grupach (m.in. taniec nowoczesny, pilates, latino, terapia tańcem i ruchem, tai chi, stretching, zdrowy kręgosłup, gimnastyka usprawniająca) oraz program sportowy – w I półroczu prowadzono 11 grup skupiających 174 osoby, w II półroczu – 11 grup skupiających 178 osób;

f) 19 warsztatów, w tym m.in.: warsztaty ze sznurkiem, teatralne, malarstwa i rysunku, brydża sportowego, karaoke;

g) cykliczne imprezy na świeżym powietrzu o charakterze integracyjnym i okolicznościowym z udziałem seniorów, animatorów klubów i wolontariuszy (m.in. dwa pikniki na Polance Redłowskiej).

2) działania o charakterze edukacyjnym:

W 2023 roku GUTW funkcjonował w partnerstwie z Pomorską Fundacją Międzypokoleniową w Gdyni na rzecz realizacji projektu pn. Międzypokoleniowe Centrum Edukacyjno-Terapeutyczne, realizowanego w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO, Edycja 2022 i finansowanego przez Narodowy Instytut Wolności. W ramach współpracy zorganizowano 15 wykładów w ramach 8 pracowni: podróżniczej, sztuk pięknych, terapii zajęciowej, zdrowia w podejściu holistycznym, wsparcia seniorów, teatralno-filmowej, historycznej i językowej. W całym roku akademickim na zajęcia zapisało się 1240 studentów (35 przedmiotów, w tym 50 grup, 36 wykładowców). W Filii GUTW na Witominie w ramach porozumienia ze Spółdzielnią Mieszkaniową Senior prowadzone były dla mieszkających tam seniorów dwa wykłady tygodniowo (trening pamięci i ziołolecznictwo) oraz cykl spotkań z ciekawymi ludźmi, na których zaproszeni goście poruszali tematykę prozdrowotną, podróżniczą, naukową, kulturalną, artystyczną oraz ekologiczną. Seniorzy mieli również do wyboru warsztaty i zajęcia hobbystyczne (np. malarstwo, spotkanie z kamerą, warsztaty teatralne, stylizacja z pasją itp.) oraz gimnastyczne (np. joga, zdrowy kręgosłup, terapia tańcem i ruchem itp.). Na zajęcia pozauniwersyteckie zapisało się 535 seniorów (17 warsztatów i zajęć, w tym 20 grup, 13 wykładowców). W zajęciach edukacyjnych brało udział łącznie 1775 studentów.

3) działania o charakterze informacyjnym:

a) systematyczne przekazywanie aktualnych danych o działalności CAS zarówno w zakresie tematyki klubowej, jak i uniwersyteckiej poprzez Internet, trójmiejską i krajową prasę, radio i telewizję;

b) eksponowanie bieżących informacji w postaci plakatów ogłoszeniowych, na stronach internetowych, Facebooku,

c) prezentowanie działań CAS na konferencjach krajowych.

W 2023 roku kontynuowano program włączania seniorów w działania na rzecz innych seniorów (realizowano grupy tematyczne prowadzone przez wolontariuszy m.in. konwersacje z języka angielskiego, szydełkowanie, spotkania karaoke i brydża sportowego, zajęcia wokalne). W okresie letnim zorganizowano 3 pikniki, a w październiku Zjazd Wolontariuszy w Grabowskiej Hucie. W trakcie roku, w CAS odbywały się wernisaże, spotkania i koncerty, w każdym miejskim klubie okolicznościowe spotkania integracyjne, a w grudniu spotkania świąteczno-kolędowe.

W 2023 roku Centrum Aktywności Seniora brało udział w 31 Finale WOŚP, w majówce „Ogród & Wielka Majówka” w Parku Kolibki, w trakcie której seniorzy ubogacili występami program wydarzenia. W dniu 1 października CAS brał także udział w V Pomorskiej Paradzie Seniorów. W kwietniu zorganizowano w LO nr VI Śniadanie Wielkanocne dla 500 osób, a w grudniu Wigilię dla 600 osób (na oba spotkania przygotowano paczki świąteczne). W dniu 11 listopada seniorzy brali czynny udział w Paradzie Niepodległości. CAS przyczynił się do otrzymania w czerwcu 2023 roku przez Miasto Gdynia nagrody w II edycji konkursu „Asy Samorządu 2022” Zawsze Pomorze” w kategorii Rozwój Społeczeństwa Obywatelskiego za sieć Przystani Sąsiedzkich.

Wydatki Centrum Aktywności Seniora w 2023 roku wyniosły wraz z grantami 2.581.794,83 zł.

1.1.2. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W roku 2023 odbyło się 7 spotkań zespołów kwalifikacyjnych w ramach **Gdyńskiego partnerstwa na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie**, czyli sieci organizacji pozarządowych prowadzących warsztaty terapii zajęciowej oraz środowiskowe domy samopomocy, współpracujących ze sobą w celu diagnozowania potrzeb i wypracowywania propozycji skutecznych rozwiązań problemów osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. Podczas spotkań omawiana była sytuacja uczestników dziennych placówek wsparcia i specjalnych placówek edukacyjnych.

Stacjonarną działalność kontynuował **Klub Terapii Zajęciowej „Busola”** przy ul. Opata Hackiego. Jego zadaniem jest zapewnienie dziennej aktywności dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężoną, w szczególności absolwentów gdyńskich szkół specjalnych. Działania terapeutyczne Klubu ukierunkowane są na podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami poprzez prowadzenie zajęć z zakresu terapii zajęciowej, treningu umiejętności społecznych, treningu umiejętności kulinarnych, zajęć usprawniających, a także organizowane wyjścia oraz imprezy okolicznościowe. Klub Busola organizuje również spotkania z rodzicami uczestników oraz instytucjami zewnętrznymi celem wypracowywania spójnych kontraktów dotyczących funkcjonowania poszczególnych uczestników. Klub – funkcjonujący od września 2018r. w ramach Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych MOPS – jest otwarty 5 dni w tygodniu przez 8 godzin dziennie i zapewnia 15 miejsc, z których w trakcie 2023 roku skorzystało narastająco 15 osób.

W 2023 roku kontynuowano **opiekę prawną i kuratelę** nad osobami z niepełnosprawnością. Pod opieką 38 opiekunów prawnych znajdowało się 68 osób, w tym 62 dotyczyło opieki prawnej nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi, a 6 – opieki nad małoletnimi. Ponadto, 6 osób sprawowało kuratelę nad 9 osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi, zgodnie z wydanymi postanowieniami sądu. Ponadto w trakcie roku przesłano do sądu opiekuńczego 31 wskazań kandydatur na opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych oraz 9 wskazań do pełnienia funkcji kuratora osób częściowo ubezwłasnowolnionych. MOPS realizuje obsługę wypłat wynagrodzeń dla opiekunów i kuratorów, zgodnie z postanowieniami sądowymi.

Zadania o charakterze aktywizującym, integrującym oraz edukacyjnym dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami realizowane są także przez Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej, często w ścisłej współpracy z lokalnymi podmiotami i przy wykorzystaniu zasobów środowiska lokalnego. W 2023 roku, z uwagi na realizację działań projektowych w ramach współpracy z UNICEF na rzecz obywateli Ukrainy, nie realizowano projektów socjalnych adresowanych do seniorów i osób z niepełnosprawnościami. We współpracy z instytucjami publicznymi (w tym placówkami oświatowymi)

oraz prywatnymi darczyńcami, podejmowano działania akcyjne (m.in. przygotowanie paczek świątecznych).

1.2. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością

Informacje na temat udzielonych dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób z niepełnosprawnością oraz likwidacji barier, udzielonych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawiera tabela nr 6.

Tabela nr 6. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnością	
Dofinansowanie przyznano 608 osobom, w tym: - 539 osobom dorosłym, - 69 osobom małoletnim.	1.222.442,23 zł
Dofinansowanie likwidacji barier	
Dofinansowanie przyznano 97 osobom (w tym 26 małoletnim), z tego: - 39 osobom w ramach likwidacji barier architektonicznych, - 46 osobom w ramach likwidacji barier w komunikowaniu, - 12 osobom w ramach likwidacji barier technicznych.	545.406,77 zł

W 2023 roku finansowano również uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w warsztatach terapii zajęciowej i turnusach rehabilitacyjnych (dofinansowanie). Informacje na ten temat zawiera tabela nr 7.

Tabela nr 7. Finansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w formach aktywności w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON	
Dofinansowanie przyznano 344 osobom, w tym: - 170 niepełnosprawnym osobom dorosłym, - 51 niepełnosprawnym osobom małoletnim, - 76 opiekunom dorosłych osób z niepełnosprawnością, - 47 opiekunom małoletnich osób niepełnosprawnością	604.827,00 zł
Finansowanie uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej (koszty działania 4 warsztatów terapii zajęciowej) prowadzonych przez organizacje pozarządowe na terenie Gdyni	
Sfinansowano uczestnictwo 143 osób.	4.686.458,51 zł (w tym środki PFRON: 4.217.798,89 zł)

W 2023 roku kontynuowano realizację programu „Aktywny Samorząd” na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Gdynia a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program umożliwia dofinansowanie m.in. zakupu określonych urządzeń i sprzętu, wsparcie w uzyskaniu prawa jazdy kat. B, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej

poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnościami, w zależności od obszarów wsparcia – w wieku aktywności zawodowej i te, które przekroczyły wiek aktywności zawodowej oraz dzieci i młodzież do 18 roku życia posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Według stanu na koniec 2023 roku w ramach programu przyznano dofinansowanie 297 osobom z niepełnosprawnościami z terenu Gdyni (w tym 204 studentom) na łączną kwotę 1.702.867,00 zł (*uwaga: podano kwoty i ilości osób wg stanu na koniec roku; ostateczna liczba osób, którym przyznano dofinansowania oraz kwota dofinansowań w 2023r. będzie znana po 15 kwietnia 2024r., ponieważ zawieranie umów, wypłata i rozliczenie dofinansowań za edycję programu Aktywny samorząd 2023 trwa do połowy kwietnia 2024 roku*).

Samorząd Powiatu Miasta Gdyni uczestniczył w realizacji „**Programu wyrównywania różnic między regionami III**”, finansowanym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji zawodowej i społecznej. W 2023 roku zawarto umowę na realizację dwóch projektów w obszarze F Programu: „przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej”, tj.: „Modernizacja infrastruktury WTZ Gdynia”, który zakłada remont i dostosowanie pomieszczeń Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Centrum Pomocowym im. św. Ojca Pio Caritas Archidiecezji Gdańskiej (kwota dofinansowania: 141.800,44 zł). Drugi projekt „Remont i Modernizacja Infrastruktury warsztatu – kontynuacja”, zakładający rozbudowę systemu fotowoltaicznego, modernizację sieci elektrycznej wraz z częściową wymianą opraw oświetleniowych pomieszczeń Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ADAPA Fundacji na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Zaburzeniami Rozwoju został rozliczony na kwotę 36.929,59 zł. Została zawarta również umowa na realizację projektu w obszarze D Programu: „likwidacja barier transportowych”, która zakłada zakup lub przystosowanie pojazdu przeznaczonego do przewozu osób z niepełnosprawnością z Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Centrum Pomocowym im. św. Ojca Pio Caritas Archidiecezji Gdańskiej (kwota rozliczona 127.305,00 zł).

Od listopada 2022 roku Samorząd Powiatu Miasta Gdyni realizuje dwa zadania: „Mieszkanie dla absolwenta” i „Dostępne mieszkanie” w ramach Programu PFRON „**Samodzielność – Aktywność – Mobilność!**”. Celem pierwszego jest wzrost niezależności osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności. W wyniku otwartego naboru, do końca 2023 roku wpłynęły 2 wnioski (oba odrzucono z powodu niespełnienia kryteriów). Celem drugiego programu jest wzrost niezależności osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. W wyniku otwartego naboru do końca 2023 roku wpłynął 1 wniosek (zrealizowany, kwota dofinansowania: 70.000 zł). Program będzie kontynuowany w kolejnych latach.

1.3. Opieka i wsparcie w miejscu zamieszkania

1.3.1. Usługi świadczone przez Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych

Zadanie z zakresu organizacji i świadczenia usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych) w miejscu zamieszkania realizowane jest przez **Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych (GCUO)** – jednostkę budżetową gminy – w obsłudze Centrum Administracyjno-Rozliczeniowego – utworzoną na mocy uchwały nr XXI/670/20 Rady Miasta Gdyni z dnia 26 sierpnia 2020 roku. Jej głównym celem jest umożliwienie funkcjonowania w środowisku zamieszkania osobom, które doświadczają ograniczeń w zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb życiowych, w związku z czym wymagają pomocy innych osób. GCUO przejęło w całości realizację zadania w zakresie organizacji i świadczenia usług z MOPS Gdynia z dniem 1 marca 2021 roku. MOPS Gdynia niezmiennie realizuje zadanie w zakresie rozpoznania potrzeb gdyńian oraz przyznania usług na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej.

Tabela nr 8. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Usługi opiekuńcze	
Usługami objęto 1122 osoby i wykonano 244.721 świadczeń. Realizatorzy usług: 1) Firma Gwarant-Tomczyk na terenie DOPS nr 3 (usługami objęto 287 osób i wykonano 76.488 świadczeń); 2) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK na terenie DOPS nr 1 (usługami objęto 257 osób i wykonano 57.574 świadczenia). Dla obszaru DOPS nr 2 i DOPS nr 4 usługi wykonywane są przez zespół opiekunów zatrudnionych w GCUO (w rejonie DOPS 2 usługami objęto 195 osób i wykonano 37.498 świadczeń, w rejonie DOPS 4 – 383 osoby i 73.161 świadczeń).	12.043.278,75 zł, w tym: 4.711.550,91 zł w ramach realizacji usługi przez wykonawców zewnętrznych i 7.331.727,84 zł w ramach GCUO
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
Usługami objęto 205 osób i wykonano 68.459 świadczeń. Realizator usług: Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	2.070.874,65 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci ze spektrum autyzmu	
Usługami objęto 36 dzieci i wykonano 8.024 świadczenia. Realizator usług: Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	394.800,00 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dorosłych ze spektrum autyzmu, w tym z Zespołem Aspergera	
Usługami objęto 9 osób i wykonano 3.148 świadczeń. Realizator usług: Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	157.944,00 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z afazją	
Usługami objęto 6 osób i wykonano 412 świadczeń. Realizator usług: Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	36.168,00 zł

W 2023 roku GCUO otrzymało dofinansowanie (w kwocie 1.523.908,46 zł) ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2023. Jego celem było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami dorosłymi z orzeczeniami o znacznym stopniu niepełnosprawności i orzeczeniami równoważnymi. Opieka wytchnieniowa realizowana była w ramach pobytu dziennego i całodobowego. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 9.

Tabela nr 9: Opieka wytchnieniowa w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Całodobowa opieka wytchnieniowa	
Skorzystało 71 osób (łącznie 952 dób), w tym: 1) 33 dorosłych w GOW (420 dób; koszt: 147.627,90 zł; realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach porozumienia z GCUO) 2) 38 dzieci (532 dób; koszt 319.200,00 zł; realizator: Fundacja Agencji Służby Społecznej wyłoniona w drodze konkursu)	466.827,90 zł
Dzienna opieka wytchnieniowa	
Skorzystało 111 osób (łącznie 25.680 godzin), w tym: 1) 73 dorosłych w miejscu zamieszkania (16.560 godzin; koszt: 662.400,00 zł; realizator: Fundacja Agencji Służby Społecznej wyłoniona w drodze konkursu) 2) 38 dzieci w miejscu zamieszkania (9120 godzin; koszt 364.800,00 zł; realizator: Fundacja Agencji Służby Społecznej wyłoniona w drodze konkursu)	1.027.200,00 zł

W 2023 roku GCUO otrzymało dofinansowanie (w kwocie 1.977.104,76 zł.) ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023**. Program realizowany był od marca do listopada 2023 roku na podstawie umowy zawartej w dniu 28 lutego 2023 roku pomiędzy Wojewodą Pomorskim a Gminą Miasta Gdynia. Liderem i realizatorem programu było Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych w Gdyni. W ramach Programu zapewniono usługę asystenta osobistego mającą na celu umożliwienie prowadzenia przez osoby z niepełnosprawnościami bardziej aktywnego i samodzielnego życia oraz do poprawy ich funkcjonowania społecznego. Usługa polegała na wsparciu asystenta w wykonywaniu czynności dnia codziennego, w tym w szczególności w: czynnościach samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestników miejsca (m.in. wizyty lekarskie), podejmowaniu aktywności życiowej (m.in. poprzez umożliwienie korzystania z dóbr kultury, np. muzeum, teatru). W trakcie roku, 249 zatrudnionych asystentów wykonało łącznie 54.518 godzin usług asystencji na rzecz 232 osób z niepełnosprawnościami tj.: 127 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym sprzężonym, 76 osób posiadających orzeczenie o stopniu znacznym i 29 osób posiadających orzeczenie o stopniu umiarkowanym. Usługę asystencji osobistej świadczyło ogółem 2 wykonawców, w tym Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych oraz Fundacja Agencji Służby Społecznej (podmiot wyłoniony w trybie konkursowym).

Do kwietnia 2023 roku 21 opiekunów testowało elektroniczny system zarządzania usługami opiekuńczymi. Podpisano umowę z Fundacją „Nauka dla Środowiska”, która w ramach realizowanego projektu pn. „Dobre wsparcie – system lokalnych usług społecznych” udostępniła system aplikacji mobilnych i paneli zarządzania usługami społecznymi, służących wsparciu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych oraz wsparciu opiekunów faktycznych.

W 2023 roku świadczone usługę **teleopieki**, czyli elektronicznego, całodobowego monitoringu i przyzywania natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa dla osób starszych i z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania. Usługa realizowana była przez Polskie Centrum Opieki sp. z o.o. Skorzystało z niej 113 osób, a wydatki wyniosły 69.984,00 zł.

W 2023 roku zapewniono wsparcie gdynian w formie usług interwencyjnych, realizowanych przez opiekunów GCUO. To natychmiastowa pomoc, udzielana w nagłych i uzasadnionych przypadkach, wymagających szybkiej interwencji, z której można skorzystać np. w sytuacji, gdy osoba na co dzień opiekująca się osobą zależną sama ma problem ze zdrowiem i trafia do szpitala – w tym

czasie opiekę nad chorym pozostającym w domu pełni opiekun GCUO. W 2023 roku przyjęto 7 zgłoszeń interwencyjnych, w ramach których wykonano 25 godzin usług.

GCUO kontynuował nadzór nad realizacją umowy – zawartej do 31.12.2025r. z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Gdyni – z zakresu zadania publicznego pn. "Stworzenie i prowadzenie 30 miejsc dziennej opieki wychnieniowej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w wieku 0-25 lat oraz ich rodziców/opiekunów, mieszkańców Gdyni".

Obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną GCUO zapewnia Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe (CAR).

1.3.2. Usługi świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni

W MOPS Gdynia usługi opiekuńcze (w tym specjalistyczne) świadczone były w 2023 roku w formie:

1) usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych przez Zespół ds. Mieszkalnictwa Wspieranego MOPS Gdynia (w 2023 roku usługami opiekuńczymi objęto 30 mieszkańców, wykonano 6598 świadczeń, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi – 54 mieszkańców, wykonano 16.600 świadczeń).

2) świetlic opiekuńczych, które stanowią grupową formę usług opiekuńczych, mającą na celu prowadzenie działań aktywizujących i podtrzymujących sprawność uczestników (przy uwzględnieniu ich integracji ze środowiskiem lokalnym) oraz zapobieganie społecznemu wykluczeniu i umożliwienie jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku zamieszkania. W 2023 roku działalność kontynuowała świetlica opiekuńcza przy ul. Chyłońskiej 217 prowadzona przez Fundację Adaptacja z Gdyni. Funkcjonuje ona od poniedziałku do piątku, zapewniając 12 miejsc, z których w trakcie 2023 roku skorzystało 14 osób.

Z dniem 1 stycznia 2023 roku – na mocy Uchwały Rady Miasta Gdyni Nr XLVII/1453/22 z dnia 23 listopada 2022 roku – powołano w strukturze MOPS Gdynia **Dzienny Dom Senior +**. Ośrodek wsparcia kontynuuje zadania realizowane do dnia 31.12.2022 roku przez Zespół Świetlic Opiekuńczych. Ośrodek – funkcjonujący od poniedziałku do piątku przy ul. Chyłońskiej 237 – zapewnia ogółem 22 miejsca, z których w 2023 roku skorzystało narastająco 31 osób. Dodatkowo, 21 osób wzięło udział w zajęciach próbnych, ale ze względów zdrowotnych lub z powodu barier komunikacyjnych nie skorzystali z oferty długoterminowej. Działania ośrodka dotyczą gdyńskich seniorów w wieku 60+, których codzienne, samodzielne funkcjonowanie jest w znacznym stopniu utrudnione ze względu na stan zdrowia, w tym zaburzenia otępienne. Organizowana jest opieka w formie dziennej, polegająca na zapewnieniu zajęć terapeutycznych oraz organizacji bezpiecznej przestrzeni do spędzania czasu.

1.4. Opieka dzienna

Opieka dzienna dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami zapewniana jest w **sześciu ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 1 przy ul. Gen. Maczka 1,
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2 przy ul. Gen. Maczka 1,
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy Maciejewicza 11 przy ul. Maciejewicza 11,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy Wąsowicza 3 przy ul. Wąsowicza 3,
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy „Dom Marzeń” przy ul. Strzelców 28,
- 6) Centrum Samopomocy w Gdyni przy ul. Warszawskiej 42.

Szczegółowe informacje na temat ich działalności prezentują tabele nr 10 i 11.

Tabela nr 10. Środowiskowe domy samopomocy w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia (narastająco)	Wydatek
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 1	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób chorujących psychicznie (typu A).	45	51	1.383.931 zł, w tym: 142.536 zł w ramach zadań własnych Gminy Miasta Gdynia i 1.241.395 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2	Ośrodek wsparcia dla osób starszych wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typu C).	50	62	1.972.699 zł, w tym: 502.213 zł w ramach zadań własnych Gminy Miasta Gdynia i 1.470.486 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy Maciejewicza 11	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (typu B).	60	68	2.442.653 zł, w tym: 513.086 zł w ramach zadań własnych Gminy Miasta Gdynia i 1.929.567 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy Wąsowicza 3	Ośrodek wsparcia dla osób starszych, wykazujących przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typu C). ŚDS prowadzi także indywidualne konsultacje dla rodzin i opiekunów osób z zespołami otępiennymi (w spotkaniach mogą uczestniczyć opiekunowie osób nie będących podopiecznymi ŚDS).	50	69	1.921.575 zł, w tym: 404.506 zł w ramach zadań własnych Gminy Miasta Gdynia i 1.517.069 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
ŚDS prowadzony przez organizację pozarządową – Gdyńską Fundację „Dom Marzeń”					
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy „Dom Marzeń”	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (typu B), prowadzony na zlecenie Gminy Gdynia przez podmiot wyłoniony w trybie konkursowym.	30	32	1.116.613,64 zł, w tym: 95.189 zł w ramach zadań własnych Gminy Miasta Gdynia i 1.021.424,64 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

W 2023 roku w Gdyni funkcjonowały trzy kluby samopomocy: dwa prowadzone przez Centrum Samopomocy w Gdyni (jednostkę organizacyjną gminy) i jeden prowadzony przez organizację pozarządową, wyłonioną w trybie konkursowym na powierzenie realizacji zadania publicznego.

Centrum Samopomocy w Gdyni realizuje kampanie informacyjno-edukacyjne. Wzmacnia ruch samopomocowy osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego, edukuje lokalną społeczność w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego. W 2023 roku zrealizowano kolejną edycję kampanii społecznej na rzecz podniesienia świadomości o chorobach i zaburzeniach psychicznych pn. „Odmień swoją głowę”, spotkania artystyczne w Klubie 1,2,3, wieczór poetycki wraz z koncertem. Uczestnicy Centrum przygotowywali i uczestniczyli w „Marszu PoGodność” w Sopocie, mający zwrócić uwagę na

sytuację społeczną osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego. W celu wzmocnienia ruchu samopomocowego zorganizowano Pomorskie Forum Samopomocowe osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego, którego celem była wymiana doświadczeń w zakresie działań samopomocowych w Polsce. Współorganizowano samopomocową akcję Róża od św. Walentego, w którą włączyło się kilkanaście organizacji z całej Polski. Centrum Samopomocy w Gdyni prowadzi także Ogród bez pośpiechu, w którym odbyły się dwa plenery (malarski i fotograficzny), warsztaty ogrodnicze, spotkania integracyjne i artystyczne. We współpracy z klubem samopomocy z Sopotu – Akademią Don Kichota – uruchomiono Trójmiejską Galerię Artystów Outsiderów, promującą twórczość osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego. Odbyły się 4 wernisaże i spotkania autorskie w Klubie 123 i Chrzan House. Centrum Samopomocy aktywnie uczestniczy w działaniach **Pomorskiej Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego**, współorganizując Pomorskie Dni Solidarności z Osobami Chorującymi Psychiczenie.

W strukturze Centrum Samopomocy w Gdyni funkcjonuje także **Zespół doradztwa i poradnictwa**, mający na celu długoterminowe wspieranie procesów zdrowienia, włączenia społecznego i zawodowego, w tym utrzymania zatrudnienia lub powrotu na rynek pracy. W 2023 roku 151 osób z niepełnosprawnościami, ich rodziny i opiekunowie skorzystali ze wsparcia w postaci poradnictwa, w tym 36 osób podjęło zatrudnienie, często po wieloletniej nieobecności na rynku pracy. Zorganizowane zostały targi pracy oraz wydarzenie „Żywa Książka”, w trakcie której uczestnicy zapoznali się z historiami zdrowienia psychicznego, opowiedzianymi przez osoby, które same przeszły tę drogę i podzieliły się swoimi osobistymi doświadczeniami. Ponadto Centrum Samopomocy zainicjowało spotkania informacyjne, podczas których przedstawiciele organizacji pomocowych wymienili się wiedzą na temat dostępnych form wsparcia i potrzeb w tym zakresie.

Tabela nr 11. Kluby samopomocy w Gdyni w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia (narastająco)	Wydatek
Kluby prowadzone przez Centrum Samopomocy w Gdyni					
1.	Klub 1,2,3, przy ul. Warszawskiej 42	Klub przeznaczony dla osób po kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi. Oferta Klubu obejmuje m.in.: grupy wsparcia dla uczestników, grupę wsparcia dla rodzin, wsparcie psychologiczne, warsztaty z zakresu terapii zajęciowej (m.in. kulinarne, literackie, scenariopisarskie, rysunkowe, plastyczne, muzyczne, ogrodnicze), zajęcia poprawiające sprawność ruchową, zajęcia psychoedukacyjne, tworzenie ogrodu społecznego, wyjścia uspołeczniające.	33	109	1.494.598 zł, w tym: 1.137.017 zł w ramach zadań własnych Gminy Miasta Gdynia i 357.581 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
2.	Klub przy ul. Chrzanowskiego 14/2	Klub przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością oraz z zaburzeniami psychicznymi. Uczestnicy korzystają z usług włączenia zawodowego i doradztwa zawodowego. Oferta Klubu obejmuje m.in.: grupy wsparcia i samopomocowe, warsztaty z zakresu terapii zajęciowej, multimedialne, ruchowe, wyjścia uspołeczniające, wydarzenia kulturalne.	15	98	

Klub prowadzony przez organizację pozarządową - Fundację Wsparcia Osób z Zaburzeniami Komunikacji „Między Słowami”					
3.	Klub Samopomocy dla osób z afazją przy ul. Traugutta 2	Klub przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z afazją. Oferta Klubu obejmuje m.in.: zajęcia terapeutyczne z technik komunikacji ułatwiających funkcjonowanie w społeczeństwie, zajęcia muzyczne, informatyczne.	20	23	148.992 zł w ramach zadań zleconych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną w/w gminnych ośrodków wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi zapewnia **Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe** (CAR) – samorządowa jednostka organizacyjna utworzona na mocy Uchwały Nr XII/414/19 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 września 2019 roku. Do szczegółowych zadań CAR należy m.in.: obsługa ośrodków wsparcia pod względem przygotowania i realizacji planów finansowych, prowadzenie spraw finansowo-księgowych, płacowych oraz kadrowych, zapewnienie obsługi prawnej oraz informatycznej, realizowanie spraw z zakresu zamówień publicznych, prowadzenie spraw eksploatacyjno-administracyjnych związanych z bieżącym funkcjonowaniem obiektów, a także podejmowanie współpracy w celu wsparcia inicjatyw służących rozwojowi obsługiwanych jednostek. CAR zajmuje się także przygotowaniem, nadzorem i rozliczaniem zadań zleconych w trybie otwartych konkursów ofert na prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wydatki Centrum Administracyjno-Rozliczeniowego w roku 2023 wyniosły 1.358.968,16 zł.

Nadzór finansowo-merytoryczny nad w/w jednostkami sprawuje MOPS Gdynia.

Funkcje wsparcia dziennego dla osób starszych i z niepełnosprawnością spełnia także Gdyński Ośrodek Wsparcia Chwarzeńska 93 oraz Gdyński Ośrodek Wsparcia Bosmańska 32a – pozostające w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia (zob. szerzej: część 2, pkt. 1.6.1).

1.5. Mieszkalnictwo wspierane, chronione i treningowe

Gdyński system mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego tworzyło w 2023 roku łącznie 58 lokali. Zabezpieczyły one 149 miejsc, z których narastająco skorzystało w trakcie roku 156 osób. Sieć mieszkań objęła:

1) mieszkania wspierane i chronione. Podopieczni mieszkań objęci są wsparciem **Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego** MOPS Gdynia (ZMW). Zespół świadczy usługi dla osób chorujących psychicznie lub/i z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób starszych, m.in.: rozwija umiejętności niezbędne do samodzielnego życia, świadczy usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne, wspiera w okresach nawrotów choroby, pomaga w kontaktach z placówkami ochrony zdrowia;

2) mieszkania wspierane i treningowe dla osób w kryzysie mieszkaniowym, osób bezdomnych oraz osób w procesie usamodzielnienia. Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób w mieszkaniach sprawują pracownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych MOPS Gdynia. W 2023 roku poszerzono ofertę wsparcia poprzez utworzenie nowego domu wspieranego dla usamodzielnianych mężczyzn o specjalnych potrzebach wynikających ze stanu zdrowia psychofizycznego.

3) zespół mieszkań chronionych, prowadzonych przez organizację pozarządową;

4) mieszkania z zasobów spółdzielni mieszkaniowych dla rodzin ukraińskich, wspieranych w ramach projektu UNICEF przez specjalistę Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego MOPS Gdynia.

Szczegółowe informacje na temat gdyńskiego systemu mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego prezentuje tabela nr 12.

**Tabela nr 12: Gdyński system mieszkalnictwa
wspieranego, chronionego i treningowego w 2023 roku**

Lp.	Rodzaje mieszkań	Informacje dodatkowe	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców (narastająco)
1.	12 mieszkań wspieranych w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia oraz 2 mieszkania wspierane w zasobach gminy	Forma wsparcia dla gdynian z niepełnosprawnościami, w szczególności osób o obniżonej sprawności intelektualnej, chorujących psychicznie oraz starszych z niskimi kompetencjami społecznymi. Mieszkańcy objęci są stałym wsparciem specjalistów Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego MOPS.	49, w tym 44 w zasobach MOPS i 5 w zasobach gminy	40
2.	13 mieszkań chronionych w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia	Forma wsparcia dla gdynian z niepełnosprawnościami, głównie z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności, wobec których orzeczono chorobę psychiczną, niepełnosprawność intelektualną, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję. Mieszkańcy objęci są stałym wsparciem specjalistów z Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego MOPS.	44	40
3.	zespół mieszkaniowy	Zespół mieszkań (7-pokojowy) dla osób z niepełnosprawnościami prowadzony w ramach zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej (w formie wsparcia) przez organizację pozarządową: Gdyńską Fundację „Dom Marzeń”.	9	25
4.	dom wspierany	Mieszkania (6 pokoi) w domu jednorodzinnym dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Uruchomiony w kwietniu 2023 roku.	6	7
5.	7 mieszkań wspieranych dla osób opuszczających pieczę zastępczą	Mieszkania wynajmowane przez MOPS na otwartym rynku w ramach pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób usamodzielnianych w mieszkaniach sprawują pracownicy Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny lub/i pracownicy socjalni z Zespołu ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną MOPS Gdynia.	16	20
6.	dom wspólnotowy	Dom wspólnotowy (4-pokojowy), prowadzony od 2008r. we współpracy z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie, pełniący funkcję mieszkania treningowego dla osób bezdomnych i w kryzysie mieszkaniowym. Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób w domu sprawuje pracownik Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej MOPS Gdynia.	7	7
7.	mieszkanie „Gdyńska-Warszawska”	Mieszkanie (4-pokojowe) uruchomione w ramach projektu socjalnego „Gdyńska-Warszawska”, pełniące funkcję mieszkania treningowego dla osób bezdomnych, w którym mieszkańcy wzmacniają nabyte w procesie reintegracji kompetencje społeczne i zawodowe w konfrontacji z wyzwaniem życia codziennego. Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób w mieszkaniu sprawują pracownicy Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej MOPS Gdynia.	5	6
8.	3 mieszkania wspierane dla rodzin ukraińskich	Mieszkania wspierane z zasobów 3 spółdzielni mieszkaniowych wynajmowane przez rodziny ukraińskie w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na ochronę macierzyństwa, stan zdrowia, podeszły wiek. Mieszkańcy wspierani są przez specjalistę Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego MOPS Gdynia. Koszty utrzymania mieszkań finansowane w ramach projektu UNICEF (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt 8).	13	11

1.6. Opieka całodobowa

Osobom niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność zapewniana jest opieka całodobowa o charakterze czasowym – w Gdyńskim Ośrodku Wsparcia Bosmańska 32a i Gdyńskim Ośrodku Wsparcia Chwarznieńska 93 lub stałym – w domach pomocy społecznej.

1.6.1. Gdyńskie Ośrodki Wsparcia

W 2023 roku funkcjonowały dwie placówki zapewniające czasową całodobową opiekę i pielęgnację: **Gdyński Ośrodek Wsparcia Bosmańska 32a** oraz **Gdyński Ośrodek Wsparcia Chwarznieńska 93** (GOW). Celem działania w/w ośrodków jest zabezpieczenie w trybie interwencyjnym gdynian, którzy pozostają w zagrożeniu pogorszenia zdrowia w związku z brakiem właściwej opieki i pielęgnacji, a także podniesienie stopnia samodzielności osób, które w wyniku interwencji trafiły do ośrodka i których stan zdrowia daje potencjał do poprawy samoobsługi i odbudowy relacji społecznych. Ośrodki stanowią również okresową formę wsparcia dla rodzin, które na co dzień sprawują bezpośrednią opiekę nad zależnym członkiem rodziny – jako forma całodobowej opieki wytchnieniowej.

Tabela nr 13. Ośrodki wsparcia całodobowego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia w 2023 roku

Wskaźnik sprawozdawczy	Wartość wskaźnika		
	GOW Bosmańska 32a	GOW Chwarznieńska 93	
Liczba miejsc w Ośrodku	44	44	
Liczba osób, którym udzielono wsparcia	93	90	
w tym liczba osób nowo przyjętych	69	63	
Liczba wypracowanych osobodni	12588	11831	
Liczba osób, na rzecz których świadczono usługę opieki wytchnieniowej	17	15	
Liczba osób, u których podjęto rehabilitację czynną	64	14	
Liczba osób, u których podjęto rehabilitację bierną	21	20	
Liczba osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej	3	5	
Liczba osób umieszczonych w prywatnych placówkach	2	2	
Liczba osób umieszczonych w schroniskach dla osób bezdomnych	0	0	
Liczba osób umieszczonych w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych	2	5	
Liczba osób zmarłych	15	10	
Liczba osób, u których osiągnięto poziom sprawności i samoobsługi pozwalający na powrót do środowiska	16	25	
Liczba osób, u których skala Barthel wynosiła (z wyszczególnieniem osób nowo przyjętych):	0-20	41 (26)	37 (22)
	21-40	18 (11)	22 (19)
	41-85	28 (26)	22 (17)
	86-100	6 (6)	9 (5)

1.6.2. Zapewnienie opieki stałej w domach pomocy społecznej

W roku 2023 w domach pomocy społecznej w Gdyni i poza Gdynią narastająco przebywały 334 osoby, w tym umieszczono ogółem 34 osoby wymagające całodobowej opieki.

1) Dom Pomocy Społecznej w Gdyni przy ul. Pawiej 31

Dom Pomocy Społecznej w Gdyni (DPS) funkcjonuje jako placówka stałego pobytu. Zapewnia mieszkańcom usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających (w tym terapię

zajęciową) i rehabilitacyjnych (kinezyterapię i fizykoterapię). DPS umożliwia i organizuje także pomoc mieszkańcom w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Przy DPS działa Klub Seniora „Tęcza” (klub zrzesza seniorów mieszkających na terenie dzielnic: Pustki Cisowskie-Demptowo i Cisowa) oraz Fundacja „Słoneczna Jesień”, która wspiera działalność DPS.

Placówka posiada 79 miejsc dla mieszkańców, w tym: 52 miejsca dla osób w podeszłym wieku i 27 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych. W 2023 roku w DPS w Gdyni przebywało narastająco 90 osób, w tym umieszczono 13 osób.

W 2023 roku wydatki Domu Pomocy Społecznej na realizację zadań wyniosły 6.735.564,04 zł.

2) ponadgminne domy pomocy społecznej

W domach pomocy społecznej poza Gdynią (bez DPS Serenus) przebywało narastająco 189 osób, w tym 15 osób nowo umieszczonych w trakcie roku.

Ponadto, w Centrum Opieki Serenus przebywało narastająco 55 osób, w tym 6 osób nowo umieszczonych w trakcie roku. Całodobowe usługi opiekuńcze, bytowe i wspomagające w Centrum Opieki Serenus w Gdańsku realizowane są przez Fundację Laurentius w ramach zadania publicznego publicznych z zakresu pomocy społecznej (w formie powierzenia) pn. „Zapewnienie całodobowej opieki w domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku”.

Wydatki na realizację zadania wyniosły 11.447.460,00 zł, w tym 2.825.290,00 zł w ramach zadania publicznego.

2. Wsparcie dziecka i rodziny

2.1. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1.1. Zespół ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną przy ul. Wolności 11a

W jednostce prowadzona jest intensywna praca socjalna, zgodnie z opracowanym i wdrożonym w MOPS Gdynia trójpodziałem pracy socjalnej. Intensywna praca socjalna realizowana jest przez 18. pracowników socjalnych, zatrudnionych w ramach Zespołu.

W 2023 roku intensywną pracą socjalną objęto 192 rodziny (prowadzono 164 kontrakty socjalne i 53 indywidualne programy integracji), na rzecz których realizowano ogółem 4 instrumenty aktywnej integracji.

Zespół realizuje ponadto zadania na rzecz imigrantów w ramach wyodrębnionego w MOPS Gdynia pionu wsparcia (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.3).

2.1.2. Asystentura ustawowa

Asystą obejmowane są rodziny, u których zdiagnozowano wysoki stopień zagrożenia odebrania dzieci i które w większości objęte są nadzorem kuratora rodzinnego. Drugą grupę odbiorców wsparcia stanowią rodziny, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej, a które wytypowane zostały do wejścia w proces reintegracji i pracy w kierunku powrotu dzieci do domu rodzinnego. W 2023 roku 10 asystentów rodzin prowadziło pracę ze 101 rodzinami, w których przebywało 197 dzieci.

2.1.3. Wsparcie na rzecz imigrantów

Działalność kontynuował **pion wsparcia imigrantów (PWI)**, funkcjonujący w ramach Zespołu ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną (IPS). Do zadań PWI należy podejmowanie działań z obszaru interwencji wobec imigrantów osiedlających się na terenie Gdyni w szczególności poprzez poradnictwo i pomoc w zakresie: uregulowania spraw związanych z pobytem na terenie RP, zatrudnienia, spraw socjalnych (edukacyjnych, zdrowotnych, bytowych), zagadnień prawnych, jak również poprzez zapewnienie wsparcia tłumacza, współpracę ze Sklepami Społecznymi w Gdyni, rozwijanie partnerstwa koalicyjnego na rzecz cudzoziemców w Gdyni w ramach funkcjonującej „Gdyńskiej grupy na rzecz wspierania imigrantów”, realizowanie indywidualnych programów integracji

oraz weryfikowanie sytuacji życiowych rodzin cudzoziemskich w ich miejscu zamieszkania (w szczególności w zakresie prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci).

W ramach działań na rzecz imigrantów realizowanych w 2023 roku m.in.:

1) funkcjonuje **Punkt Informacyjny dla Cudzoziemców** przy ul. Wolności 11A w Gdyni; udzielono ponad 1017 porad (w większości dla obywateli Ukrainy i Białorusi), w tym 314 porad w formule spotkań bezpośrednich;

2) funkcjonują **dwa Sklepy Społeczne „Za stołem”** – przy ul. Lotników 86 w Gdyni i ul. Maciejewicza 11; w każdym ze sklepów wydawana jest żywność osobom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.6.2);

3) prowadzono 53 indywidualne programy integracji;

4) czteroosobowy zespół pracowników socjalnych zweryfikował sytuacje życiowe i objął adekwatnym wsparciem 80 rodzin cudzoziemskich.

2.1.4. Wsparcie uchodźców wojennych z Ukrainy

W trakcie całego roku zapewniono wsparcie interwencyjne i integracyjne na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy w związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium tego państwa, w tym m.in.:

1) z końcem stycznia 2023 roku – wraz z opuszczeniem Punktu Orłowo przez 11 zamieszkujących tam rodzin – wygaszono działalność ostatniego gminnego punktu zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców wojennych z terenu Ukrainy;

2) 214 rodzin/środowiskom przyznano świadczenia na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (ramowy katalog przyznanych świadczeń przedstawiono w tab. nr 5) oraz dodatkowo 70 rodzin/środowisk wsparto regularną pracą socjalną;

3) zapewniono wsparcie w formie pakietów/paczek żywnościowych w sklepiku społecznym (realizator: Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście; zob. szerzej: część 2, pkt. 2.6, ppkt. 2.6.2).

4) 2429 obywatelom Ukrainy zapewniono doraźną pomoc w formie pakietów pomocowych zawierających środki higieny i pielęgnacji dla dzieci i dorosłych (realizator: Stowarzyszenie "Gaudium Vitae" im. Stanisławy Leszczyńskiej z siedzibą w Gdyni w ramach realizacji zadania publicznego w okresie od 16.08.2023r. do 31.12.2023r.);

5) w trakcie roku zewidencjonowano w Gminie Gdynia narastająco: 30 nowych postanowień sądowych na opiekuna tymczasowego dla małoletnich z Ukrainy, w tym 28 opiekunów tymczasowych i 34 małoletnich (w liczbie tej zewidencjonowano także 1 opiekuna prowadzącego Rodzinny Dom Dziecka w Ukrainie dla 9 małoletnich);

6) 9 dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy zabezpieczono w pieczy zastępczej, w tym 8 z nich w pieczy rodzinnej a 1 w pieczy instytucjonalnej;

7) 98 osób objęto bezpłatną pomocą psychologiczną (realizator: Zespół Placówek Specjalistycznych);

8) w ramach projektu realizowanego w Gdyni przy wsparciu i ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt 8), w części workplanu dotyczącej MOPS Gdynia m.in.: wydano 4440 pakietów żywnościowych w ramach funkcjonującego sklepu społecznego (od 15.06.2023r. do 31.12.2023r.); prowadzono 3 mieszkania wspierane dla 3 rodzin ukraińskich w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na ochronę macierzyństwa, stan zdrowia, podeszły wiek; wsparto działalność Punktu Informacyjnego dla Cudzoziemców MOPS Gdynia (udzielono 501 porad, zakończono procedurę zakupu wyposażenia do Punktu); prowadzono pracę socjalną z 75 rodzinami, w których ustanowiono opiekuna tymczasowego; 4 pracowników socjalnych koordynowało 21 procedur „Niebieskie Karty” wszczętych dla rodzin ukraińskich; 9 rodzinom pochodzenia ukraińskiego, będących kandydatami na rodziców zastępczych, zapewniono wsparcie w zakresie właściwego przygotowania do tej roli, a także zatrudniono w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Gdynia tłumacza oraz zakupiono narzędzia diagnostyczne i przetłumaczono program szkoleniowy dla kandydatów na rodziców zastępczych. W trakcie roku wyłoniono organizację pozarządową, która w wynajętym lokalu przygotowała warunki do uruchomienia

placówki opiekuńczo-wychowawczej. Z uwagi na wydanie przez organy nadzorcze odmownej decyzji dotyczącej zezwolenia na prowadzenie POW i utrzymanie jej w mocy przez MRiPS w procedurze odwoławczej, umowa ze zleceniobiorcą została rozwiązana, a niewykorzystana kwota dotacji zwrócona.

2.1.5. Pozostałe działania

W 2023 roku, z uwagi na realizację działań projektowych w ramach współpracy z UNICEF na rzecz obywateli Ukrainy, nie realizowano projektów socjalnych na rzecz dzieci i rodziców, podejmowano jednak działania akcyjne (m.in. przygotowanie paczek świątecznych) oraz działania animacyjne w środowisku lokalnym (m.in. organizacja: cyklicznych zajęć w zakresie nauki języka angielskiego dla dzieci w wieku 7-8 lat oraz w wieku 9-11 lat; nauki szycia na maszynie krawieckiej pod okiem instruktorów; zajęć dla dzieci z animatorem pn. Strefa Malucha; wyjść kulturalno-oświatowych dla dzieci i młodzieży, akcji „Otwarta szafa”).

2.2. Rodzinna piecza zastępcza

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w strukturze MOPS funkcjonuje **Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej**. Do jego zadań należy m.in.: prowadzenie naboru i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka (RDD); zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym RDD szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, a także zapewnienie im wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz pomocy w postaci koordynatora, rodziny pomocowej, wolontariusza; sporządzanie opinii dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonywanie ocen rodzin zastępczych lub RDD pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy, przeprowadzanie diagnoz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W 2023 roku w ramach działań Zespołu zrealizowano m.in.:

- 1) szkolenia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (40 osób), dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego (2 osoby), dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione (14 osób), niezawodowe (18 osób), prowadzących RDD (2 osoby);
- 2) 15 zatrudnionych w Zespole koordynatorów współpracowało narastająco ze 186 rodzinami zastępczymi/rodzinnymi domami dziecka;
- 3) udzielono 2068 porad w ramach poradnictwa specjalistycznego;
- 4) odbyło się 459 Zespołów oceniających sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 5) wydano 603 opinie dotyczące zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej i całokształtu sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka;
- 6) 72 rodziny zastępcze lub rodzinne domy dziecka zostały ocenione pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zespół dzięki współpracy z podmiotami zewnętrznymi – w tym przedstawicielami biznesu społecznie zaangażowanego i trzeciego sektora – zapewniał zajęcia rozwijające uzdolnienia dzieci oraz formy spędzania czasu wolnego. Łączne wydatki na działalność Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2023 roku wyniosły 2.433.530,99 zł.

W 2023 roku rodzinna piecza zastępcza objęła ogółem **193 rodziny zastępcze oraz 14 rodzinnych domów dziecka**, w których przebywało łącznie 403 dzieci.

Tabela nr 14. Rodzinna piecza zastępcza w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin / rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci umieszczonych
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	117	144
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	58	76
3.	Rodziny zastępcze zawodowe	18	87
4.	Rodzinne domy dziecka	14	128
5.	Rodziny pomocowe	21	64

* liczba rodzin i dzieci w rodzinach nie sumuje się z uwagi na możliwość przekształcenia profilu rodziny w trakcie roku (najczęściej w kierunku od rodziny zawodowej do rodzinnego domu dziecka), a także z uwagi na umieszczenie tego samego dziecka w ciągu roku w różnych formach pieczy zastępczej.

2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza pod nadzorem MOPS

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 roku zapewniono **88 miejsc w 8 placówkach opiekuńczo-wychowawczych**, tj.:

1) **4 publicznych placówkach typu rodzinnego** (zabezpieczono 32 miejsca), w których w 2023 roku narastająco przebywało 37 dzieci (w tym 4 przyjętych w 2023 roku).

2) **3 publicznych placówkach łączących zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego** (zabezpieczono 42 miejsca), w których w 2023 roku narastająco przebywało 70 dzieci (w tym 25 przyjętych w 2023 roku). Placówki prowadzone są przez Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gdyni.

3) **1 niepublicznej placówce typu socjalizacyjnego** (zabezpieczono 14 miejsc), w których w 2023 roku narastająco przebywało 16 dzieci (w tym 2 przyjętych w 2023 roku). Placówka prowadzona była przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej.

W 2023 roku w ww. placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało ogółem 123 dzieci, którym zapewniono całodobową opiekę, wychowanie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb.

2.3.1. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (CAPOW)

Zadaniem Centrum jest zapewnienie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej Placówkom Opiekuńczo-Wychowawczym Nr 1, 2 i 3 w Gdyni. W skład struktury organizacyjnej CAPOW wchodzi:

- 1) siedziba Centrum przy ul. Hutniczej 3/501,
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gdyni przy ul. Łabędziej 22,
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Gdyni przy ul. Św. Faustyny 9,
- 4) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Gdyni przy ul. Druskiennickiej 38.

Placówki łączą zadania socjalizacyjne i interwencyjne, zapewniając całodobową opiekę i wychowanie młodzieży częściowo lub całkowicie pozbawionej opieki rodzicielskiej, jednocześnie wspierając działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki nad dziećmi.

W 2023 roku trzy placówki otoczyły opieką narastająco 70 wychowanków, w tym przyjętych zostało 25 wychowanków. Placówki opuściło w tym czasie 24 podopiecznych. W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym przebywało 5 wychowanków, 1 w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym, 1 w zakładzie poprawczym. Konsultacji i opieki lekarza psychiatry wymagało 34 wychowanków (w tym 9 hospitalizacji). W placówkach przebywało 8 wychowanków z niepełnosprawnością oraz 6 z FAS. Z regularnego wsparcia terapeutycznego w 2023 roku skorzystało 33 wychowanków.

Wśród 24 opuszczających placówkę wychowanków:

- 12 usamodzielniało się;
- 10 powróciło do rodziny biologicznej;
- 1 powrócił do pieczy instytucjonalnej;
- 1 trafił do domu pomocy społecznej.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gdyni, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Gdyni oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Gdyni były w 2023 roku jednymi z grantobiorców projektu „Pomorskie dzieciom” (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt 6).

W ramach gospodarki finansowej CAPOW dysponuje 4 budżetami samodzielnych jednostek organizacyjnych – w 2023 roku w łącznej kwocie 5.171.717,00 zł.

2.3.2. Niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze pod nadzorem MOPS

W 2023 roku kontynuował działalność „**Dom pod Magnolią**”. To całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego – prowadzona przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej – zabezpieczająca miejsca dla 14 dzieci, w której w 2023 roku przebywało narastająco 16 wychowanków. Do placówki przyjmowane były dzieci okresowo lub trwale pozbawione opieki rodzicielskiej z terenu Gdyni, a w wyjątkowych sytuacjach także spoza powiatu. Podstawą pobytu było postanowienie Sądu. Wychowankowie uczestniczyli w oddziaływaniach wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, w zakresie dostosowanym do indywidualnych potrzeb. Prowadzono stałą współpracę z członkami rodziny wychowanków oraz innymi osobami pracującymi z dzieckiem, tj. nauczycielami, terapeutami, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, pracownikami Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w MOPS w Gdyni, a także z pracownikami Sądu Rejonowego w Gdyni i Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku. Wydatki na realizację zadania wyniosły w 2023 roku 1.088.389,00 zł.

2.4. Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni (ZPS)

W 2023 roku w skład ZPS wchodziły lub podlegały nadzorowi:

- 1) trzy placówki wsparcia dziennego: „Ognisko”, „Login” oraz „STARTER”, prowadzone w ZPS oraz 13 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
- 2) Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- 3) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej,
- 4) Gdynski Ośrodek Stażowo-Terapeutyczny.

W ramach działalności **Placówki Wsparcia Dziennego „Ognisko”** zrealizowano m.in.:

- zajęcia w 3 grupach wychowawczych dla dzieci w wieku 7-13 lat (udział: 56 osób);
- zajęcia grupowe dla dzieci ukraińskich w wieku 3-6 lat (6 osób);
- warsztaty edukacyjne „Szkoły dla rodziców” (16 osób / 50 spotkań);
- wsparcie edukacyjne w formie spotkań indywidualnych;
- zapewniono organizację czasu wolnego w okresie wakacyjnej przerwy szkolnej;
- pomoc w formie nieodpłatnych posiłków;
- programy stażowe: „Warsztaty Intensywnej Pracy z Dzieckiem i Rodziną” oraz “Warsztaty Intensywnej Edukacji” dla absolwentów i studentów uczelni pedagogicznych.

Ogółem w 2023 roku ze wsparcia PWD Ognisko skorzystało narastająco 62 dzieci i młodzieży.

W ramach działalności **Placówki Wsparcia Dziennego „Login”** zrealizowano m.in.:

- zajęcia w 2 grupach wychowawczych dla dzieci w wieku 13-18 lat (udział: 34 osoby);
- warsztaty edukacyjne „Szkoła dla rodziców” (9 osób / 32 spotkania);
- wsparcie edukacyjne w formie spotkań indywidualnych;
- zapewniono organizację czasu wolnego w okresie wakacyjnej przerwy szkolnej;
- pomoc w formie nieodpłatnych posiłków w okresie pracy stacjonarnej;
- programy stażowe: „Warsztaty Intensywnej Pracy z Dzieckiem i Rodziną” oraz “Warsztaty Intensywnej Edukacji” dla absolwentów i studentów uczelni pedagogicznych.

Ogółem w 2023 roku ze wsparcia PWD Login skorzystało narastająco 34 dzieci i młodzieży.

W ramach działalności **Placówki Wsparcia Dziennego „STARTER”** prowadzono m.in.:

- zajęcia grup wychowawczych Q-samodzielności dla wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia (skorzystały 23 osoby);
- zajęcia Klubów Młodzieżowych dla dzieci i młodzieży z doświadczeniem kryzysu psychicznego: *Open Space* (skorzystało 37 osób).

Ogółem w 2023 roku ze wsparcia PWD STARTER skorzystało narastająco 60 osób.

W ramach działalności **Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej (SOW;** wcześniej jako: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie) zrealizowano m.in.:

- pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy, w tym indywidualne konsultacje (skorzystały 263 osoby / 716 konsultacji);
- grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy (20 osób / 38 spotkań grupowych);
- grupę samopomocową dla osób doświadczających przemocy (19 osób / 15 spotkań grupowych);
- grupę warsztatową dla mężczyzn (Do)Tarcia (16 osób / 28 spotkań grupowych);
- udzielono pomocy w postaci schronienia i zapewnienia potrzeb bytowych w Hostelu dla osób doświadczających przemocy (skorzystały 33 osoby, w tym 17 dzieci);
- program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową (39 osób / 48 spotkań grupowych / 51 konsultacji indywidualnych);
- program psychologiczno-terapeutyczny w formie warsztatów, dla osób stosujących zachowania przemocowe lub konfliktowe (9 osób / 4 spotkania grupowe);
- poradnictwo prawne dla osób doświadczających przemocy (32 osoby / 37 konsultacji);
- pomoc socjalną dla osób doświadczających przemocy (56 osób / 270 konsultacji);
- wszczęto 32 procedury „Niebieskie Karty”;
- kontynuowano utrzymanie „Niebieskiego Pokoju”, w którym odbywają się przesłuchania dzieci,
- szkolenia dla specjalistów zawodowo zaangażowanych w problematykę przemocy domowej (88 osób / 5 szkoleń).

Ogółem w 2023 roku ze wsparcia SOW skorzystało narastająco 407 osób.

W ramach działalności **Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK)** zrealizowano m.in.:

- pomoc psychologiczną dla osób i rodzin w kryzysie (1860 konsultacji interwencyjnych dla 460 osób);
- dyżur całonocowego telefonu interwencyjnego (5329 zgłoszeń);
- interwencje zewnętrzne (na miejscu zdarzenia), w tym działania „Wspólna Interwencja Niebieski Patrol”, tj. wspólne interwencje psychologów i policjantów w sytuacji przemocy domowej (184 interwencje, w tym 171 w ramach Niebieskiego Patrolu);
- porady prawne (34 osoby / 36 konsultacji);
- psychoterapię indywidualną (611 sesji indywidualnych dla 48 osób);
- linię zaufania dla dzieci i młodzieży COUCB (1585 telefonów Interwencyjne oraz 4055 czatów);
- program stażowy „Warsztaty Interwencji Kryzysowej i Pracy z Osobami Doświadczającymi Przemocy” (178 konsultacji merytorycznych / 57 osób) oraz „Warsztaty Indywidualnego Wsparcia za pośrednictwem telefonu zaufania i czatu” (46 godzin superwizji / 57 osób).

Ogółem w 2023 roku ze wsparcia OIK skorzystały narastająco 484 osoby.

Dodatkowo w ramach współpracy z UNICEF: (1) do końca czerwca 2023r. kontynuowano współpracę ze specjalistami posługującymi się językiem ukraińskim: psychologiem w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, konsultantem psychologicznym do wsparcia dzieci i młodzieży na linii zaufania COUCB oraz tłumaczem języka ukraińskiego (181 osób objęto wsparciem psychologicznym, 279 osoby – wsparciem konsultacyjnym oraz dokonano 58 tłumaczeń); (2) prowadzono działania promocyjne na FB dot. portali coucb.pl i gdyniawspiera.pl.

W ramach działalności **Gdyńskiego Ośrodka Stażowo-Terapeutycznego (GOST)** zrealizowano m.in.:

- program stażowy „Warsztaty Indywidualnego Wsparcia za pośrednictwem telefonu zaufania i czatu” (57 osób / 15 zebrań merytorycznych zespołu / 19 warsztatów szkoleniowych / 42 godziny superwizji / 110 godzin szkoleń);
- program stażowy „Warsztaty Interwencji Kryzysowej i pracy z osobami doświadczającymi przemocy” (57 osób / 15 zebrań merytorycznych zespołu / 100 godzin szkoleń);
- program stażowy „Warsztaty Intensywnej pracy z dzieckiem i rodziną” (3 edycje stażu: 28 osób / 6 zebrań zespołu merytorycznego / 84 konsultacje indywidualne / 105 godzin szkoleń);
- program stażowy dla kształcących się psychoterapeutów indywidualnych (13 osób / 53 godziny superwizji / 17 spotkań indywidualnych);
- program stażowy dla osób ze specjalizacją psychologii klinicznej (20 osób / 12 godzin szkoleń / 228 godzin dyżurów);
- Spotkania grupy „Warsztaty pomagania”, która była skierowana do młodzieży w wieku 16-19 lat, która chciałaby w przyszłości pracować w zawodach pomocowych (10 osób / 24 godziny warsztatów / 25 konsultacji indywidualnych);
- Program stażowy dotyczący profilaktyki zdrowia psychicznego dla studentów psychologii (20 osób / 8 godzin szkoleń dla stażystów / 90 osób objętych warsztatami profilaktycznymi / 9 godzin warsztatów profilaktycznych);
- w ramach współpracy z SOW/OIK przeprowadzono 6 szkoleń dla specjalistów i osób zainteresowanych tematyką wsparcia psychologicznego (61 osób / 23,5 godziny).

Ogółem w 2023 roku ze wsparcia GOST (stałych działań: programów stażowych i wolontariackich) skorzystały 192 osoby.

Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe

W 2023 roku Zespół Placówek Specjalistycznych nadzorował pod kątem finansowym i animował pod kątem merytorycznym pracę 13 Placówek Wsparcia Dziennego, które wsparły 674 dzieci i młodzieży.

Tabela nr 15. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe w 2023 roku

Lp.	Podmiot prowadzący (adres placówki)	Zadanie	Liczba dzieci korzystających ze wsparcia (narastająco)
1.	Stowarzyszenie „Perspektywa” (ul. Cechowa 22)	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT "Socjo" przy SP nr 6 w Gdyni w formie pracy podwórkowej.	44
2.	Stowarzyszenie „Perspektywa” (ul. Chabrowa 43)	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT "Wesołe Buziaki" przy SP nr 16 w Gdyni w formie pracy podwórkowej.	50
3.	Stowarzyszenie „Regionalne Centrum Wsparcia Społecznego” (ul. Portowa 3)	Zorganizowanie pomocy dla młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności w placówce wsparcia dziennego SPOT Wyspa prowadzonej w formie pracy podwórkowej i realizowanej przez wychowawcę.	36
4.	Fundacja Inicjatyw Społecznych „Łajba” (ul. Żeromskiego 26)	Zorganizowanie pomocy dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności prowadzonych w formie pracy podwórkowej w PWD "SPOT Łajba"	50
5.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” (ul. Wiczlińska 93)	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT VITAVA na Wiczlinie.	42
6.	Fundacja Młodości (ul. Abrahama 82)	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT IT w formie podwórkowej wraz z komponentem streetworkingu i zajęć IT.	33
7.	Fundacja Młodości (ul. Widna 8)	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT Młodości w formie podwórkowej wraz z komponentem streetworkingu i zajęć IT.	69

8.	Stowarzyszenie Świętego Mikołaja Biskupa (ul. Św. Mikołaja 1)	SPOT Mikołaj – Alternative.	69
9.	Stowarzyszenie Społecznej Edukacji Non Stop (ul. Śmidowicza 49)	SPOT Światłowcy dla Rodziny i Dziecka.	67
10.	Stowarzyszenie 180 Stopni (ul. Nagietkowa 73)	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT "Youth Point" na terenie dzielnicy Gdynia Dąbrowa.	57
11.	Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia” (ul. Morska 89)	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego SPOT Familia 2021-2024.	42
12.	Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej (ul. Płk. Dąbka 52)	SPOT Północ.	71
13.	Fundacja Mały Bohater (ul. L. Staffa 10)	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego „SPOT Jasnej Gwiazdy”.	44

Pozostała aktywność ZPS:

- W ramach działań Gł. specjalisty ds. reintegracji rodziny w 2023 roku przeprowadzono m.in.:
- konsultacje indywidualne dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia grupowe ZPS oraz dla pracowników gdyńskich instytucji pomocowych i osób z zewnątrz (skorzystały 143 osoby);
 - grupowe warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców i opiekunów „Szkoły dla rodziców” (83 warsztaty);
 - comiesięczne, rodzinne zajęcia reintegracyjne dla rodziców i dzieci uczęszczających na zajęcia grupowe ZPS (14 spotkań).

Łączne wydatki na działalność ZPS w 2023 roku wyniosły 7.468.256,14 zł (w tym środki UNICEF – 672.691,46 zł i Funduszu Pomocy UA – 27.644,49 zł).

2.5. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych

W 2023 roku pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki objęto 87 osób, w tym 43 osoby opuszczające rodziny zastępcze, 37 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz 7 osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Świadczenie na usamodzielnienie otrzymało 31 osób, w tym 16 osób opuszczających rodziny zastępcze, 12 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz 3 osoby opuszczające młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej objęto 26 osób usamodzielnianych, w tym 13 osób opuszczających rodziny zastępcze, 9 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz 4 osoby opuszczające młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Pomocą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych objęto 25 osób, w tym 8 osób opuszczających rodziny zastępcze, 15 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, 1 osobę opuszczającą młodzieżowy ośrodek wychowawczy oraz 1 osobę opuszczającą schronisko dla nieletnich.

Ponadto, w ramach pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób usamodzielnianych zapewniono miejsca w mieszkaniach wynajmowanych przez MOPS na otwartym rynku (zob. szerzej: część 2, pkt. 1.5).

2.6. Wsparcie oferowane przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu lub w trybie pozakonkursowym

2.6.1. Wsparcie realizowane przez Stowarzyszenie Gaudium Vitae im. Stanisławy Leszczyńskiej

Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej, polegające na podejmowaniu działań związanych ze wsparciem edukacyjnym, pedagogicznym, psychologicznym, doradczo-informacyjnym oraz rzeczowo-żywnościowym samotnych matek i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

W 2023 roku z pomocy skorzystało łącznie 1736 osób. Wydatki na realizację zadania wyniosły 79.121,00 zł.

2.6.2. Wsparcie realizowane przez Związek Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście

Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej pn.: „Za stołem – Punkty dystrybucji żywności”, polegające na: organizowaniu zbiórek żywności od partnerów i podmiotów zaangażowanych we wsparcie mieszkańców Gdyni, pozyskiwaniu żywności od firm producenckich oraz z rezerw unijnych w ramach programu FEAD, magazynowaniu pozyskanej żywności i jej sortowaniu wg uzgodnionych pakietów wsparcia żywnościowego.

W 2023 roku: (1) 1185 osób odebrało ogółem 22169 paczek żywnościowych; (2) wydano 1200 pakietów rodzinnych; (3) pozyskano od producentów produkty żywnościowe o wartości ponad 2,32 mln zł i wadze 70,4 ton w celu przygotowania paczek żywnościowych. Realizacja programu FEAD umożliwiła comiesięczne wsparcie średnio 450 osób wskazanych przez MOPS Gdynia. Wydatki na realizację zadania wyniosły 261.150,00 zł.

3. Wsparcie osób bezrobotnych, osób bezdomnych i osób w kryzysie mieszkaniowym

3.1. Wsparcie osób bezrobotnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami

Wsparcie osób bezrobotnych realizowane było poprzez pracę socjalną, organizowanie prac społecznie użytecznych oraz współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni. Pracownicy socjalni podejmowali działania mające na celu aktywizację zawodową klientów poprzez m.in.: kierowanie do udziału w pracach społecznie użytecznych, przekazywanie ofert pracy, które wpływały do ośrodka, przedstawianie ofert dotyczących możliwości udziału w programach i zajęciach aktywizujących wraz z przygotowaniem wymaganych dokumentów (m.in. w ramach projektu „System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni”, Centrum Integracji Społecznej w Gdyni i Sopocie).

W 2023 roku kontynuowano współpracę pomiędzy MOPS a Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni na rzecz osób wykonujących **prace społecznie użyteczne**. W 2023 roku 15 podmiotów zewnętrznych realizowało program z 18 osobami, które wypracowały 5627 godzin. Efektem realizacji programu było podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy przez 5 osób. Wydatki na organizację prac społecznie użytecznych wyniosły 55.850,00 zł.

W 2023 roku pracownicy MOPS skierowali łącznie 157 osób do udziału w Centrum Integracji Społecznej w Gdyni, w tym 62 osoby w ramach projektu „System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni” (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt 4) a 95 osób w ramach umowy zawartej w dniu 04.10.2023 roku pomiędzy Gminą Miasta Gdyni a Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie w sprawie przekazania Towarzystwu środków finansowych na działalność Centrum Integracji Społecznej w Gdyni. W trakcie roku w zajęciach CIS Gdynia udział wzięło łącznie 107 osób.

3.2. Wsparcie osób bezdomnych oraz osób w kryzysie mieszkaniowym – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami

3.2.1. Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej przy ul. Działowskiego 11

Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej (CRiIM) realizuje zadania dedykowane wsparciu osób bezdomnych, gdzie oprócz działań interwencyjnych i opiekuńczych, szczególnie nacisk położono na reintegrację i proces wychodzenia z bezdomności. Główny nurt pomocy w wychodzeniu z bezdomności jest ukierunkowany na wyjście z instytucji / schroniska i zamieszkanie poza nim, koncentrując się na zapewnieniu osobie bezdomnej bezpiecznego miejsca przebywania (wynajęcie mieszkania, pokoju) oraz zakładając intensywną pracę w kierunku aktywizacji zawodowej i włączenia osób bezdomnych w życie społeczne. Plan pomocy opiera się na zasobach klienta i jest indywidualnie do niego dopasowywany poprzez aktywne działania środowiskowe, zmierzające do utrwalania samodzielności.

Łącznie w procesie deinstytucjonalizacji w 2023 roku (dom wspólnotowy, Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności, plan „Utrecht” oraz projekt „Gdyńska-Warszawska”, zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt 1-2) uczestniczyły 44 osoby. W 2023 roku w CRiIM zrealizowano ogółem 14 Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz 166 kontraktów socjalnych. 20 osób zostało skierowanych do Centrum Integracji Społecznej, a łącznie 49 osób znalazło zatrudnienie. Przeprowadzono także 62 wywiady z osobami nieubezpieczonymi celem uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. Żadna osoba nie otrzymała lokalu socjalnego.

Dodatkowe wsparcie dla osób bezdomnych, pozostających poza placówkami, świadczy dwóch streetworkerów, którzy systematycznie monitorują niemieszkalne środowiska przebywania osób bezdomnych. W miesiącach zimowych podejmują interwencje zapobiegające przypadkom zagrażającym zdrowiu bądź życiu osób, współpracują z pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc osobom bezdomnym. W 2023 roku nawiązano po raz pierwszy kontakt z 56 osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych. Ponowiono 1562 kontakty z osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych, znanymi z lat ubiegłych. We współpracy ze Strażą Miejską, Policją oraz Poszukiwawczym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym podjęto 79 interwencji – najczęściej w celu umieszczenia osoby bezdomnej w bezpiecznym miejscu: noclegowni, schronisku lub szpitalu. Wspólne patrole z powyższymi partnerami odbywają się cyklicznie (w okresie jesienno-zimowym dwa razy w tygodniu, a wiosenno-letnim raz w tygodniu). Podczas patroli świadczona jest pomoc terapeutyczno-motywacyjna w celu przezwyciężania trudności związanych z uzależnieniem osób bezdomnych oraz udzielana jest pomoc przedmedyczna. Na bieżąco aktualizowana jest mapa miejsc niemieszkalnych – obecnie w Gdyni jest ok. 91 takich miejsc, a ok. 50 spośród nich identyfikowanych jest jako aktywne. Na Rodzinnych Ogrodach Działkowych oraz na „dzikich działkach” zidentyfikowano 40 środowisk, które regularnie są monitorowane, z czego 21 środowisk objętych jest pomocą.

W dniach 04-10 grudnia 2023 roku przeprowadzono XII edycję badania socjodemograficznego pn. „Portret zbiorowości ludzi bezdomnych w Gdyni”. Jest ono realizowane co dwa lata, począwszy od 2001 roku. Głównym organizatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni, który wspierali koalicjanci m.in.: Policja, Straż Miejska, Straż Graniczna, Poszukiwawcze Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, pracownicy szpitali i organizacje pozarządowe. Z każdą napotkaną w tym czasie osobą bezdomną został przeprowadzony wywiad w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankiety. Ogółem wypełniono 380 kwestionariuszy z osobami bezdomnymi, przebywającymi w schroniskach, noclegowni, szpitalach, na działkach, w pustostanach i innych miejscach niemieszkalnych w przestrzeni miejskiej. Z badania zostaną sporządzone wnioski, które posłużą do analizy bieżącego systemu pomocy osobom bezdomnym w Gdyni i które będą miały wpływ na wyznaczenie nowych kierunków działań.

3.2.2. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym

W 2023 roku w Gdyni funkcjonowały ogółem 3 placówki (prowadzone przez organizacje pozarządowe; zob. tabela nr 16), zabezpieczające schronienie w postaci 104 miejsc dla osób bezdomnych i w kryzysie mieszkaniowym. Ponadto, zapewniono miejsca w **10 schroniskach poza**

Gdynią (prowadzonych przez 7 organizacji pozarządowych), do których w razie potrzeby kierowane są osoby bezdomne. Łącznie w 2023 roku zabezpieczono **259 miejsc w 13 placówkach**. Jest to minimalna liczba miejsc udostępnionych – w sytuacjach zwiększonego zapotrzebowania na miejsca w schroniskach, elastyczność funkcjonujących jednostek zapewnia możliwość objęcia tą formą wsparcia wszystkie osoby bezdomne tego wymagające.

Tabela nr 16. Placówki zapewniające schronienie na terenie Gdyni w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób korzystających ze wsparcia. (narastająco)
1.	Schronisko dla rodzin, ul. Leszczyńki 153	Schronisko prowadzone przez Stowarzyszenie Alter Ego. Placówka zapewnia całodobowy nocleg, wyżywienie, w miarę potrzeby środki czystości, odzież. Osoby przebywające w schronisku motywowane są do podejmowania terapii, w tym odwykowej.	40	124
2.	Noclegownia dla osób bezdomnych, ul. Janka Wiśniewskiego 24	Placówka prowadzona przez Stowarzyszenie Alter Ego. Umożliwia nocleg oraz przebywanie w ogrzewanym pomieszczeniu od godz. 17.00 do godz. 9.00 dnia następnego oraz w przypadku wystąpienia uzasadnionej potrzeby przebywania w ogrzewanym pomieszczeniu w godz. od 9.00 do 17.00.	50	163
3.	Ogrzewalnia dla osób bezdomnych, ul. Janka Wiśniewskiego 24	Placówka prowadzona przez Stowarzyszenie Alter Ego. Umożliwia udzielanie doraźnej pomocy w sytuacjach kryzysowych (w okresie jesienno-zimowym) poprzez zapewnienie pobytu w ogrzewanym pomieszczeniu (ogrzewalni) osobom bezdomnym, potrzebującym krótkotrwałego schronienia i ochrony przed mrozem oraz świadczenie usług wsparcia interwencyjnego dla osób bezdomnych – w miejscu ich przebywania na terenie Miasta Gdyni.	14	284

Część 3 – Pozostałe działania

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działalności **Zespołu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PIRPA)** w 2023 roku m.in.:

- 1) zapewniono specjalistyczne wsparcie terapeutyczne (zob. szerzej: część 3, pkt. 1.1);
- 2) zapewniono wsparcie dla osób uzależnionych i ich rodzin w formie m.in.: konsultacji oceniających sytuację życiową klienta oraz motywujących do utrzymywania abstynencji od alkoholu (374 konsultacje); rozmów motywujących do zmiany stylu życia (718 kontaktów / 287 osób), w tym pomoc w zebraniu/przesłaniu dokumentacji na wyjazd na terapię odwykową i spełnieniu wymagań kwalifikacyjnych do danego ośrodka; konsultacji z bliskimi osób uzależnionych (901 godzin); planowanych i interwencyjnych wizyt diagnozujących problem uzależnienia w środowisku (174 wizyty/152 osoby) oraz wsparcia psychologicznego w środowisku (36 wizyt /6 osób); uczestnictwa w grupach diagnostyczno-pomocowych dotyczących procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku podejrzenia problemu uzależnienia od substancji psychoaktywnych (264 spotkania); porad i konsultacji telefonicznych dotyczących problemu alkoholizmu w rodzinie (łącznie 506);
- 3) współpracowano z ośrodkami terapii uzależnień w celu umożliwienia dobrowolnego podjęcia terapii osobom zmagającym się z problemem uzależnienia – do leczenia w ośrodkach stacjonarnych zmotywowano 25 osób, do leczenia w systemie ambulatoryjnym / niestacjonarnym –

11 osób, do uczestnictwa w spotkaniach grup samopomocowych – 32 osoby; ponadto 8-krotnie zapewniono transport osób uzależnionych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej do ośrodków stacjonarnych;

4) przeprowadzono 275 godzin terapii systemowej TSR dla 33 osób z problemem uzależnienia;

5) prowadzono postępowania administracyjne odnośnie wydawania decyzji o przyznaniu prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mieszkańcom Gdyni w trudnych sytuacjach życiowych (tzw. ubezpieczenia prezydenckie); w 2023 roku wpłynęło 558 wniosków o przyznanie ubezpieczenia oraz wydano 22 postanowienia i 596 decyzji, w tym 472 ustalające prawo do świadczenia;

6) przeprowadzono 15 dwugodzinnych spotkań psychoedukacyjnych dla pracowników pomocy społecznej z zakresu profilaktyki wypalenia zawodowego oraz 3 spotkania pn. „Warsztaty szkoleniowe w obszarze problematyki uzależnień i kryzysów psychicznych inspirowane filmem” dla pracowników socjalnych,

7) w dn. 30.11.2023 r. zorganizowano konferencję szkoleniową pn. „GPS dobrego pomagania rodzinom z problemem uzależnienia” dla pracowników jednostek MOPS i instytucji współpracujących (w wykładach udział wzięło 65 osób, w warsztatach tematycznych – 50 osób).

Z różnych form wsparcia Zespołu PiRPA (bez uwzględnienia oferty Klubu Abstynenta Krokus) skorzystało w 2023 roku 445 osób.

1.1. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W 2023 roku usługi z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych świadczone były głównie przez organizacje pozarządowe, bądź podmioty prowadzące działalność gospodarczą, wyłonione w drodze przetargu, otwartych konkursów lub w trybie pozakonkursowym. Szczegółowy zakres realizowanych działań prezentuje tabela nr 17.

Tabela nr 17. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Zadanie	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia
1.	Zewnętrzne gabinety terapeutyczne	Świadczenie pomocy dla osób i rodzin w Gdyni z problemem uzależnienia współwystępującego z zaburzeniami psychicznymi: psychoterapia indywidualna prowadzona przez jednego terapeutę.	Z oferty wsparcia skorzystało 9 osób (206 zrealizowanych sesji).
2.	Zewnętrzne gabinety terapeutyczne	Zapewnienie wsparcia terapeutycznego w zakresie profilaktyki szeroko rozumianych dysfunkcji rodzinnych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień od alkoholu, w tym: 1) prowadzenie terapii indywidualnej przez 3 terapeutów; 2) prowadzenie terapii systemowej rodzin przez 3 pary terapeutów.; 3) prowadzenie psychoterapii dzieci przez psychotraumatologa	Z oferty skorzystało: 1) terapia ind.: 20 osób (387 sesji); 2) terapia rodzinna: 33 rodziny (257 sesji); 3) terapia dzieci i młodzieży (psychotraumatolog): 3 osoby (76 sesji)
3.	Gabinet Psychoterapii i Rozwoju Osobistego Magdalena Świstun	Prowadzenie dwóch grup młodzieżowych, w tym: grupy o charakterze terapeutyczno-rozwojowym dla młodzieży w wieku 13-16 lat oraz grupy o charakterze psychoedukacyjno-rozwojowym dla młodych DDA w wieku 16-20 lat. I edycja zrealizowana w okresie I-VI.2023 roku. II edycja zrealizowana w okresie VII-XII.2023 roku.	W I edycji uczestniczyło 16 osób. Zrealizowano: 1) 58 konsultacji; 2) 22 dwugodzinne zajęcia dla gr. młodszej oraz 22 dwugodzinne zajęcia dla gr. starszej. W II edycji uczestniczyło 16 osób. Zrealizowano: 1) 52 konsultacje; 2) 11 dwugodzinnych zajęć dla gr. młodszej oraz 11 dwugodzinnych zajęć dla gr. starszej.

4.	Helena Tomaszewicz (specjalista ds. osób współuzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie)	Prowadzenie spotkań konsultacyjnych dla rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, pracowników instytucji pomocowych oraz prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla członków rodzin z historią doświadczeń traumatycznych i/lub borykających się z trudnościami w bliskich relacjach. Realizacja zadania w oparciu o umowę cywilnoprawną	Przeprowadzono: 1) 235 godzin ind. konsultacji dla 198 osób (umożliwiano kilkukrotne uczestnictwo) oraz 11 godzin dla pracowników MOPS; 2) 41 spotkań grupowych, w których udział wzięło łącznie 50 osób z rodzin z problemem uzależnienia (82 godz.).
----	---	---	--

1.2. Klub Abstynenta Krokus

Funkcjonujący w ramach struktur MOPS Gdynia Klub Abstynenta Krokus znajduje się przy ul. Traugutta 9. Jest to miejsce spotkań dla osób szukających wsparcia w walce z chorobą alkoholową, a także punkt informacyjny nt. miejsc i form pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom.

W Klubie, dyżurującym przez siedem dni w tygodniu, odbywały się bezpośrednie spotkania grup samopomocowych tj.:

- 1) pięciu grup AA (313 spotkań / udział śr. tydz. 122 osoby);
- 2) grupy AI-Anon (52 spotkania / śr. tydz. 8 osób);
- 3) grupy AH – Anonimowych Hazardzistów (51 spotkań / śr. tydz. 6 osób);
- 4) grupy AJ – Anonimowych Jedzenioholików (50 spotkań / śr. tydz. 7 osób);
- 5) grupy DDA/DDD (53 spotkania / śr. tydz. 6 osób).

Na przestrzeni 2023 roku w bezpośrednich spotkaniach ww. grup samopomocowych oraz w formach indywidualnego wsparcia odnotowano średniomiesięcznie 542 uczestników. Ponadto, we wsparciu psychologicznym realizowanym bezpośrednio przez pracowników PiRPA w siedzibie Klubu zrealizowano: konsultacje dla 228 osób współuzależnionych oraz dla 146 osób uzależnionych, a także 295 porad telefonicznych.

W Klubie odbywało się również indywidualne wsparcie psychologiczne, spotkania szkoleniowe w obszarze problematyki uzależnień, spotkania psychoedukacyjne kierowane głównie do członków rodzin z historią uzależnienia osoby bliskiej, ze współwystępującym doświadczeniem przemocy w rodzinie oraz konsultacje indywidualne (por. tab. nr 17 pkt. 4).

Zgodnie z potrzebami gdynian z tzw. podwójną diagnozą w Klubie oraz w jednostkach MOPS realizowany jest nabór do specjalistycznego wsparcia terapeutycznego świadczonego przez certyfikowanego terapeuty uzależnień z doświadczeniem pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi pracującego w gabinecie zewnętrznym (por. tab. nr 17 pkt. 1).

2. Gdyńskie Centrum Diagnozy i Terapii FASD przy ul. Morskiej 112b/111

Działalność Centrum ukierunkowana jest na pomoc rodzicom/opiekunom i dzieciom z syndromem FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych). W 2023 roku w ramach jego działalności m.in.:

- 1) wykonywano kompleksowe diagnozy w zakresie FASD (skonsultowano 115 osób, zdiagnozowano 54 osoby, wydano 31 wielospecjalistycznych diagnoz wraz z zaleceniami do pracy, w tym 20 diagnoz FASD);
- 2) prowadzono konsultacje i pracę z dziećmi z zespołem FASD, w tym instruktaż rodziców/opiekunów w zakresie pracy z podopiecznymi w domu (214 konsultacji / 319h);
- 3) prowadzono indywidualne spotkania psychoedukacyjne z rodzicami/opiekunami (126 osób / 126h) i grupy wsparcia (17 osób / 28,5h);
- 4) prowadzono szkolenia dla specjalistów i osób zawodowo stykających się z dziećmi z FASD (32 osoby / 18,5h);
- 5) prowadzono rehabilitację w zakresie integracji sensorycznej dzieci z FASD (15 osób / 161h) oraz konsultacje diagnostyczne (37 osób / 59h);
- 6) udzielano pomocy interwencyjnej dla środowisk dzieci z FASD w postaci konsultacji telefonicznych (ok. 45 konsultacji).

W 2023 roku przeważającym kierunkiem działań Centrum była diagnostyka i oddziaływania terapeutyczne osób z FASD oraz wsparcie opiekunów w trudnościach wynikających z kłopotów

w codziennym funkcjonowaniu społecznym ich dzieci/podopiecznych, a także praca z opiekunami młodych dorosłych z FASD korzystających ze wsparcia placówek pomocowych w Gdyni. Wspierano także rodziców adopcyjnych wychowujących dzieci z FASD podczas spotkań na grupach wsparcia. Ponadto, promowano działalność Centrum oraz propagowano wiedzę na temat wpływu alkoholu na płód (głównie wśród profesjonalistów podczas spotkań koalicyjnych oraz konferencji tematycznych). Pracownicy Centrum brali udział w Ogólnopolskim Spotkaniu Ekspertów ds. FASD, a jego kierownik wystąpiła jako prelegentka podczas konferencji sejmowej pn. „Wokół systemu pomocy dzieciom z FASD”. Kierownik Centrum – należąca do Rady ds. Profilaktyki i Terapii FASD oraz psycholog – uczestniczy także w zjazdach Rady przy Krajowym Centrum Profilaktyki Uzależnień.

3. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy ul. Morskiej 106 oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gdyni

Do głównych zadań **Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej** (Zdsppd) należy realizacja działań związanych z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W 2023r. nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła zmiany w sposobie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) w Gdyni (w wyniku czego powołano nowy skład) oraz trybu prowadzenia działań w ramach procedury NK lub po otrzymaniu informacji o podejrzeniu występowania przemocy. Technicznie przeorganizowano także zasady pracy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który zmienił siedzibę na ul. Morską 106 i nazwę na Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Z uwagi na nowelizację ustawy zaktualizowano także zapisy „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027”.

MOPS jest również koordynatorem działań koalicji, w skład której wchodzi instytucje i organizacje, mające na celu współdziałanie i uzupełnianie się w rozwiązywaniu problemu przemocy domowej. W ramach koalicji funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny** (zgodnie z wymogami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej). Do 02.10.2023r. mocą zarządzenia Prezydenta Miasta Gdyni skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gdyni liczył 160 przedstawicieli z 19 instytucji/organizacji; a od 03.10.2023r. – 37 przedstawicieli z 11 instytucji/organizacji.

W 2023 roku wszczęto ogółem **366 procedur „Niebieskie Karty” (pNK)**, które koordynowało 8 pracowników socjalnych Zdsppd, a także przyjęto 16 informacji dotyczących podejrzenia występowania przemocy domowej, dla których również powołano Grupy Diagnostyczno-Pomocowe.

Ponadto, w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej w 2023 roku zrealizowano m.in.:

- 1) cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI);
- 2) kontynuowano utrzymanie pokoju dla sprawców przemocy domowej;
- 3) 13 szkoleń dla łącznie 247 osób oraz warsztaty dla przedstawicieli ZI z okolicznych gmin (ponad 200 osób);
- 4) 4 spotkania przedstawicieli ZI w Gdyni (Policja, Żandarmeria, MOPS, Zespół Placówek Specjalistycznych), mające na celu wypracowanie wspólnych ustaleń do nowych porozumień oraz obowiązków w ramach wejścia w życie znowelizowanej ustawy;
- 5) wraz z Zespołem Szkół Chłodniczych i Elektronicznych współorganizowano kolejną edycję miejskiej kampanii społecznej „Biała Wstążka”;
- 6) w dniu 08.12.2023r. odbyła się konferencja miejska pn. „Jeśli szanujesz, przemocy nie stosujesz” (udział 130 osób).

4. Dział Cyfryzacji i Technologii Informatycznych (DCITI) przy ul. Grabowo 2

W trakcie roku przeprowadzono postępowania na zakup i dostawę sprzętu komputerowego i akcesoriów, licencji oraz usług niezbędnych do zachowania wysokiego poziomu bezpieczeństwa systemu i zachowania ciągłości działania MOPS Gdynia (m.in. oprogramowanie do monitorowania infrastruktury IT, przedłużenie certyfikatów VPN oraz zmiana programu antywirusowego w jednostkach organizacyjnych MOPS Gdynia, dostarczanie materiałów eksploatacyjnych i serwisu urządzeń drukujących, przedłużenie gwarancji platformy serwerowo-sieciowo-macierzowej, jak

również licencji i wsparcia do zapory sieciowej oraz do bazy Oracle niezbędnej do działania systemu Otago).

Zabezpieczono wsparcia szkoleniowe oraz merytoryczne do programu dziedzinowego Pomost. Opracowano zasady wprowadzania danych do ww. programu oraz znowelizowano instrukcję zarządzania systemem informatycznym.

W trakcie roku modernizowano i rozbudowywano infrastrukturę IT. Parametryzacją i wygrzewaniem systemu zakończono upgrade klastrów i rekonfigurację sieci. Kontynuowano wdrażanie sieci typu 802.11 w wybranych jednostkach MOPS. Od początku roku toczyły się również intensywne prace nad uzyskaniem zgód na instalację agregatu prądowłócowego oraz poprowadzenie ciemnego włókna do wytypowanych jednostek celem instalacji redundantnej serwerowni. Przeprowadzono okablowanie w siedzibie MOPS przy ul. Grabowo 2 pod instalację nowego systemu monitoringu wizyjnego. Przeprowadzono audyt zasilania awaryjnego serwerowni, który potwierdził prawidłowe działanie systemu agregatu, jak również UPS. Utrzymujące się wysokie ryzyko ataków terrorystycznych na infrastrukturę informatyczną i wprowadzane alerty CRP wymagały stałego sprawdzania i monitorowania infrastruktury IT.

Przez cały rok Dział CITI wspierał pod kątem zabezpieczenia informatycznego (w tym rekonfiguracji systemów i sieci informatycznych, testowanie działania sieci strukturalnej oraz przeniesienie floty urządzeń w nowych lokalizacjach) proces readaptacji lokali wybranych jednostek organizacyjnych MOPS Gdynia (zmiana siedziby Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, przeniesienie biura przy ul. Maciejewicza 17, uruchomienie filii DOPS 4 przy ul. Śląskiej 48, połączenia sieciowe w DOPS 3 i Dziennym Domu Senior+).

W III kwartale 2023 roku z uwagi na wprowadzanie obowiązku stosowania Krajowego Systemu Doręczeń Elektronicznych wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego rozpoczęto proces testowania usługi. Powołano także zespół w celu przygotowania jednostki na uruchomienie e-doręczeń, założono skrzynkę e-doręczeń (z planem aktywacji w terminie wskazanym nowymi przepisami prawa).

Przez cały rok pracownicy Działu CiTI wspierali użytkowników systemu teleinformatycznego w codziennej pracy: zapewniali wsparcie doradcze (sprocedowano 1071 zgłoszeń z Helpdesk IT), usuwali pojawiające się usterki sprzętu, prowadzili konserwację sprzętu jak i aktualizację systemów i programów, angażowali się w obsługę techniczną konferencji i eventów, a także w projektowanie sieci teletechnicznych.

5. Poradnictwo specjalistyczne

5.1. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne

Poradnictwo świadczone jest przez **Zespół Pomocy Psychologicznej (ZPP)** w dwóch siedzibach: przy ul. Świętojańskiej 57/1 oraz przy ul. Świętojańskiej 74/1. Zakres działania Zespołu obejmuje m.in.: organizowanie specjalistycznego wsparcia psychologicznego osobom i rodzinom w kryzysie, prowadzenie poradnictwa i działań interwencyjnych w miejscu zamieszkania klienta (w uzasadnionych przypadkach), powoływanie multidyscyplinarnych zespołów opracowujących plan pracy na rzecz klienta i jego rodziny, współudział w diagnozowaniu problemów oraz inicjowaniu specjalistycznych działań pomocowych we współpracy z jednostkami organizacyjnymi ośrodka oraz prowadzenie szkoleń i konsultacji dla specjalistów.

W 2023 roku przyjęto w ZPP ogółem 398 osób, w tym: 24 osoby w ramach konsultacji indywidualnych, 70 osób w ramach cyklicznych spotkań terapeutycznych, 68 rodzin (272 osoby) w ramach 75 konsultacji rodzinnych, 8 rodzin (23 osoby) w terapii rodzin wieloprotymowych z uwzględnieniem terapii w środowisku (*uwaga: liczba osób nie sumuje się, ponieważ jedna osoba mogła skorzystać z więcej niż jednej formy wsparcia, np. z konsultacji rodzinnej oraz terapii*) oraz 16 osób interwencyjny wejścia w środowisko.

Usługi terapeutyczne (wsparcie psychotraumatologa, terapie indywidualne oraz systemowe rodzin oraz dwie terapeutyczne grupy młodzieżowe) świadczyły także gabinety zewnętrzne w ramach podpisanych z MOPS Gdynia umów (zob. szerzej: tabela nr 17, pkt. 2-3).

W ramach pozostałych działań ZPP w 2023 roku:

1) udzielono 111 konsultacji dla pracowników MOPS i zorganizowano 29 spotkań dla instytucji zewnętrznych;

2) zorganizowano 85 zespołów ds. okresowej oceny sytuacji klienta/rodziny omawiających pracę terapeutyczną oraz mających na celu wypracowanie spójnego kierunku pracy z rodziną wszystkich osób zaangażowanych na rzecz pracy z rodziną;

3) prowadzono 10 dwugodzinnych spotkań superwizyjnych dla pracowników sekcji usamodzielnienia Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny MOPS Gdynia oraz 18 spotkań relaksacyjnych dla pracowników MOPS Gdynia;

4) odbyły się 32 spotkania wspierające z psychologiem dla klientów MOPS w środowisku;

5) podjęto 8 interwencji w środowisku na wniosek pracownika socjalnego;

6) przeprowadzono szkolenia dla pracowników MOPS z zakresu: profilaktyki samobójstw (5 szkoleń), profilaktyki uzależnień (3 szkolenia) oraz wypalenia zawodowego (5 szkoleń).

5.2. Poradnictwo prawne

Pomoc konsultantów prawnych MOPS Gdynia polegała m.in. na udzielaniu informacji o obowiązujących przepisach prawnych, interpretacji tych przepisów, udostępnianiu wzorów pism procesowych i nieprocesowych, pomocy w ich redagowaniu, omawianiu z klientami sposobów postępowania przed sądami, organami administracji publicznej i egzekucyjnymi. Ponadto, radcy prawni i konsultanci prawni reprezentowali osoby objęte wsparciem MOPS przed sądami powszechnymi m.in. w sprawach o roszczenia alimentacyjne, czy wyrażenie zgody na skierowanie osoby do domu pomocy społecznej. W 2023 roku konsultanci prawni Działu Prawnego udzielili 22 porady prawne w formie spotkań bezpośrednich oraz 363 porady online.

6. Realizowane projekty

1) Projekt socjalny „**Gdyńska-Warszawska**”, realizowany przez Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej od 2016 roku. Celem projektu jest aktywizacja osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności. Jest to działanie wpisujące się w ideę metody *housing first*. Projekt zakładał wyremontowanie i włączenie w struktury MOPS mieszkania pozyskanego z zasobów gminy, co pozwoliło na monitorowanie procesu wdrażania w/w metody zarówno w obszarze organizacyjnym, jak i merytorycznym, w szczególności w zakresie aktywnego uczestnictwa osób bezdomnych w procesie adaptacji przestrzeni mieszkalnej. Proces ten prócz rozwiązania problemu bezdomności pozwolił na osadzenie mieszkańców w życiu społecznym i utrzymaniu wynikających z tego osiągnięć. Od 2016 roku narastająco w projekcie uczestniczyło 13 osób. Obecnie w mieszkaniu przebywa 6 osób.

2) **Plan „Utrecht”**, realizowany przez Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej od 2015 roku. Zakłada wielopłaszczyznowe podejście do pracy z osobami bezdomnymi oraz procesu wychodzenia z bezdomności. Projekt jest zbieżny z ideą metody *housing first*, która w pierwszej kolejności koncentruje się na zapewnieniu osobie bezdomnej bezpiecznego miejsca przebywania (wynajęcie mieszkania, pokoju) oraz zakłada intensywną pracę w kierunku aktywizacji społeczno-zawodowej. Wpisuje się w również proces deinstytucjonalizacji, w którym główny nurt pomocy w wychodzeniu z bezdomności jest ukierunkowany na „wyjście” z instytucji / schroniska i zamieszkanie poza nim. Plan pomocy opiera się na zasobach klienta i jest indywidualnie do niego dopasowywany poprzez aktywne działania środowiskowe, zmierzające do utrwalania samodzielności.

Od 2015 roku 342 osoby bezdomne zamieszkały w wynajętych pokojach lub mieszkaniach, a 309 osób podjęło najmy na wolnym rynku. Monitoring sytuacji życiowej uczestników projektu wykazał m.in. że: 107 osób nie korzysta już ze wsparcia pomocy społecznej, 25 utrzymuje samodzielność z doraźnym wsparciem Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej, a 37 osób wróciło do schronisk. W 2023 roku w projekcie "Utrecht" uczestniczyło 31 osób.

3) Inkubator pomysłów „**Innowacje na ludzką miarę 2. Wsparcie w rozwoju mikroinnowacji w obszarze włączenia społecznego**” (projekt współfinansowany ze środków UE z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach umowy nr POWER.04.01.00-00-I110/19), którego celem jest inkubacja nowatorskich rozwiązań w obszarze włączenia społecznego. Jako kontynuację wcześniejszego realizowanego w latach 2016-2019 w imieniu Gminy Miasta Gdynia projekt realizuje Laboratorium Innowacji Społecznych (partner) z Fundacją Stocznia (lider) z Warszawy. Głównym zdaniem jest zrekrowanie w ogólnopolskim otwartym naborze pomysłów na mikroinnowacje będące nowatorskimi usługami, produktami lub rozwiązaniami, wsparcie ich autorów w dopracowaniu i rozwinięciu pomysłów, a następnie przetestowaniu tych o największym potencjale. W ramach projektu przyznano 51 grantów na przetestowanie wypracowanych w ramach inkubacji pomysłów.

Wsparcie innowatorów w ramach testowania jest realizowane przez zespół animatorów, poprzez wizyty monitoringowe, spotkania sieciujące, warsztaty tematyczne i konsultacje eksperckie, a w całym procesie biorą udział badacze i badaczki, prowadząc ewaluację towarzyszącą. W 2023r. po testach i ewaluacji – spośród 24 innowacji drugiego cyklu inkubacji – zostało wybranych 6, które - wraz z 6 wybranymi z pierwszego cyklu - mają największe szanse funkcjonować na większą skalę i były upowszechniane w ramach działań projektowych. Działania upowszechniające obejmowały m.in. opracowanie broszur i podręczników, spotkania i warsztaty oraz tematyczne poświęcone wybranym obszarom, współorganizację webinarów, konferencji w tym również udział w spotkaniu innowatorów społecznych z całej Polski – wymIaNNA (21-22.09) w Gdyni, dystrybucję informacji i materiałów cyfrowych i papierowych przy współpracy m.in. z Wydziałem Dostępności, Wydziałem Kultury, Siecią Centrów Sąsiedzkich Przystań. Projekt został wydłużony i zrealizowany do 31.12.2023r. Reprezentanci MOPS zaangażowani byli w realizację projektu w charakterze eksperckim.

4) Projekt „**System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni**”, realizowany do XI.2023 roku przez Laboratorium Innowacji Społecznych w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacją Gospodarczą oraz Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Celem projektu była aktywizacja społeczno-zawodowa i zwiększenie zatrudnienia osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym, poprzez realizację indywidualnych ścieżek reintegracji w ramach trzech oferowanych form wsparcia. Do udziału w jednej z nich, tj. aktywności proponowanych przez Centrum Integracji Społecznej w Gdyni, prowadzonego przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, pracownicy MOPS skierowali w 2023 roku 62 osoby.

5) Projekt socjalny „**Akademia Sukcesu – różne oblicza sukcesu**” realizowany przez pracowników socjalnych DOPS nr 4 od września 2018 roku. Projekt powstał jako inicjatywa oddolna, która wpisuje się w ideę samouczącej się organizacji i ma na celu pozytywne wzmacnianie poczucia sprawczości pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni i doskonalenia warsztatu pracy. Na spotkania w ramach projektu zapraszani są także przedstawiciele instytucji zewnętrznych, celem dzielenia się dobrymi praktykami oraz prezentowania gdyńskich działań w zakresie wsparcia społecznego gdynian. W 2023 roku odbyło się jedno spotkanie, w którym uczestniczyło 18 osób. Projekt ma charakter długofalowy (bez określonej daty zakończenia) i będzie kontynuowany w kolejnym roku.

6) Projekt „**Pomorskie dzieciom**”, którego liderem jest MOPS Gdynia, realizowany jest przez 9 grantobiorców: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Gdynia, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1 w Gdyni, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 2 w Gdyni, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 3 w Gdyni oraz pięć placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Celem projektu było zapewnienie wsparcia w walce z epidemią COVID-19 uczestników projektu, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, tj. dzieci i młodzieży przebywającym w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej (w tym opuszczającym pieczę

zastępczą), jak również wsparcie kadry placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracujących bezpośrednio z rodzinami zastępczymi. Realizację projektu zakończono w VI.2023 roku. Z oferty projektowej skorzystało narastająco 267 osób, w tym 143 dzieci i młodzieży.

Całkowity budżet projektu wyniósł 860.483,95 zł, w tym w 2023 roku – 109.280,00 zł.

7) Projekt „**Includate – Educating For Inclusion**”, realizowany w międzynarodowym partnerstwie 7 instytucji i organizacji: Comparative Research Network EV z Berlina (lider projektu), MOPS Gdynia, ALDA European Association For Local Democracy oddział Włochy, Crossing Borders z Kopenhagi, Per Esempio z Palermo, Polnischer Sozial Rat z Berlina (Polska Rada Społeczna), Konkav z Budapesztu. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie II.2022r. – X.2024r.

Celem projektu jest budowanie zdolności włączania migrantów przez podmioty zaangażowane w działania wspierające w trzech obszarach: ocena potrzeb poprzez dialog, tworzenie strategii dla włączających miast i społeczności lokalnych, wdrożenie lokalnych planów działania i strategii włączenia migrantów do życia w społeczności. W 2023r. m.in. zakończono w Gdyni prace nad lokalnym programem wsparcia społecznego migrantów, a także odbyły się spotkania partnerskie i warsztatowe we Włoszech oraz Francji.

Całkowity budżet projektu wyniósł 185.242,00 zł, w tym w 2023 roku – 105.162,00 zł.

8) **Projekt UNICEF**, realizowany w okresie IX.2022-XII.2023r. na podstawie podpisanego porozumienia o współpracy pomiędzy Gminą Miasta Gdynia a UNICEF przy wsparciu i ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF.

Program wspólnych inicjatyw zakłada blisko sto różnych aktywności określonych w tzw. work planie. Ich podstawowym celem jest zapewnienie wsparcia (m.in. edukacyjnego, zdrowotnego, socjalno-bytowego) dzieci i rodzin dotkniętych kryzysem humanitarnym, w szczególności uchodźców wojennych z terenu Ukrainy. Projekt realizowany jest przez następujące jednostki: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gdyńskie Centrum Zdrowia, Zespół Placówek Specjalistycznych, Laboratorium Inicjatyw Społecznych, Urząd Miasta Gdyni (Samodzielny referat ds. jakości życia, Wydział Administracyjny, Wydział Edukacji – również szkoły i podlegające jednostki), Młodzieżowy Dom Kultury, Biblioteka Gdynia, Gdyńskie Centrum Sportu, Muzeum Emigracji, Muzeum Miasta Gdyni, Teatr Gdynia Główna, Gdyńskie Centrum Organizacji Pozarządowych.

MOPS Gdynia, na podstawie work planu, realizuje 10 ramowych działań, w tym m.in.: zapewnienie niskoprogowego dostępu do żywności w formie sklepu społecznego, wsparcie funkcjonowania punktu zbiorowego zakwaterowania w Gdyni Orłowo, zapewnienie kandydatom do rodzin zastępczych, którzy są obywatelami Ukrainy warunków do właściwego przygotowania do roli rodzica zastępczego, utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci ukraińskich pozbawionych opieki rodzin biologicznych, wsparcie działalności Punktu Informacyjnego dla Cudzoziemców, prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, zapewnienie wsparcia dla rodzin, w których dzieci pozbawione są opieki rodziców biologicznych a opieka sprawowana jest przez ustanowionych opiekunów tymczasowych, zapewnienie wsparcia finansowego w formie zasiłków celowych.

Całkowity budżet projektu w części MOPS workplanu wyniósł 4.866.700,00 zł, w tym w 2023 roku – 3.956.754,00 zł.

7. Dokumenty strategiczne i programowe

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni wpisują się w założenia następujących dokumentów programowych:

1) **Gdyńska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych 2030** – przyjęta do realizacji Uchwałą nr XXXIII/827/17 Rady Miasta Gdyni z dnia 28 czerwca 2017 roku;

2) **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gdyni na lata 2021-2024** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXV/853/20 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 grudnia 2020 roku;

3) **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2021-2027** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXIX/945/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 28 kwietnia 2021 roku;

4) **Gdyński Program Wspierania Seniorów i Zdrowego Starzenia się na lata 2022-2025** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XLI/1260/22 Rady Miasta Gdyni z dnia 27 kwietnia 2022 roku;

5) **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gdyni na lata 2022-2025** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XLI/1261/22 Rady Miasta Gdyni z dnia 27 kwietnia 2022 roku (koordynator Programu: Gdyńskie Centrum Zdrowia);

6) **Gdyński Program Wsparcia Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr LIV/1669/23 Rady Miasta Gdyni z dnia 28 czerwca 2023 roku.

Część 4 – Potrzeby i wyzwania

1. Potrzeby i wyzwania na 2024 rok

1) Zwiększenie liczby miejsc opieki całodobowej nad dziećmi pozbawionymi pieczy rodzin biologicznych.

2) Utrzymanie liczby dostępnych miejsc w schroniskach dla osób bezdomnych (nowe warunki finansowe kontraktowania usług).

3) Zapewnienie oferty schronienia interwencyjnego dla samotnych kobiet i kobiet z dziećmi.

4) Utrzymanie zdolności do zabezpieczenia opieki dla osób zależnych w miejscu zamieszkania oraz w formach opieki całodobowej na podstawowym poziomie zapotrzebowania diagnozowanego w środowisku.

5) Zatrzymanie odpływu kadr z systemu pomocy społecznej.

6) Ustabilizowanie planu budżetowego opracowanego na potrzeby pomocy społecznej w kontekście aktualnych wskaźników ekonomicznych.

7) Zabezpieczenie finansowania i realizacja inwestycji w infrastrukturę pomocy społecznej (zabezpieczenie odpowiednich warunków pracy dla służb pomocy społecznej oraz warunków realizacji podstawowych usług na rzecz mieszkańców Gdyni).

Część 5 – Pozostałe informacje dot. MOPS w Gdyni oraz jednostek w nadzorze MOPS

Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2023 roku:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością MOPS: 17

Liczba uchwał wykonanych: 17

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością MOPS: 119

Liczba zarządzeń wykonanych: 119

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2023 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): 8.980.432,00 zł, tj. 9,49% poniesionych wydatków;

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych:

– 5 organizacji pozarządowych złożyło oferty na 6 ogłoszonych otwartych konkursów na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, w tym: 1 organizacja złożyła oferty na 2 ogłoszone otwarte konkursy ofert,

– 1 organizacja pozarządowa złożyła ofertę na 1 ogłoszony otwarty konkurs na realizację zadania publicznego z pieczy zastępczej;

- 1 organizacja pozarządowa złożyła ofertę na 1 ogłoszony otwarty konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- 1 organizacja pozarządowa złożyła 1 ofertę realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; Prezydent nie wyraził zgody na dalsze procedowanie i przyznanie dotacji;
- 1 organizacja pozarządowa złożyła 1 ofertę realizacji zadania publicznego w celu pomocy uchodźcom wojennym z pominięciem otwartego konkursu ofert (postępowanie w trybie specustawy).

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o udzielenie informacji publicznej w 2023 roku	
Ogółem:	19
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO:

Rozstrzygnięcie	Ogólna liczba	Liczba odwołań / zażaleń (w tym wnoszone do SKO)	Organ II instancji (w tym SKO)			Liczba zaskarż. do WSA	Liczba uchylon. przez WSA
			Utrzymane w mocy	Uchylone, zwrócone do ponownego rozpatrzenia	Uchylone, w których organ odwoławczy orzekł odmiennie niż organ I Instancji		
decyzje	17131	87	42	7	5	3	1
postanowienia	206	2	2	0	0	0	0
ogółem	17337	89	44	7	5	3	1

5. Dane na temat postępowań nadzorczych: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach: *brak*

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: *brak*

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: *brak*

9. Informacje o przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym:

W okresie 12-19 czerwca 2023 roku, w oparciu o Zarządzenie Nr 6466/23/VIII/R Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 6 czerwca 2023 roku, przeprowadzono konsultacje społeczne „Gdyńskiego Programu Wsparcia Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023–2025”.

**Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2023 roku:
Centrum Aktywności Seniora**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAS: 8

Liczba zarządzeń wykonanych: 9 (jedno zarządzenie z 2022 roku zrealizowano w 2023 roku)

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2023 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): 226.280,00 zł

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: 18 organizacji złożyło 22 oferty na konkurs – dotację otrzymało 9 organizacji na realizację 11 zadań.

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego: brak

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: brak

5. Dane na temat postępowań nadzorczych: brak

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach: brak

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: brak

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: brak

9. Informacje o przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: brak

**Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2023 roku:
Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gdyni**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAPOW: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAPOW: 2

Liczba zarządzeń wykonanych: 2

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2023 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): *brak*

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: *brak*

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o udzielenie informacji publicznej w 2023 roku	
Ogółem:	1
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: *brak*

5. Dane na temat postępowań nadzorczych: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach: *brak*

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: *brak*

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: *brak*

9. Informacje o przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: *brak*

**Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2023 roku:
Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe (CAR) i jednostek w obsłudze**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAR: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAR: 5

Liczba zarządzeń wykonanych: 5

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych: 1
Liczba uchwał wykonanych: 1
Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych: 10
Liczba zarządzeń wykonanych: 10

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2023 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe: 1.326.400,74 zł – 49,3% zaplanowanych wydatków budżetowych, Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych: 3.492.819,49 zł ze środków pozabudżetowych, Środowiskowy Dom Samopomocy Maciejewicza 11: 190.958 zł – 7,8% zaplanowanych wydatków budżetowych, Środowiskowy Dom Samopomocy Wąsowicza 3: 171.572 zł – 8,93% zaplanowanych wydatków budżetowych

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych:
Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe: odbył się 1 konkurs na prowadzenie Klubu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na konkurs wpłynęły dwie oferty, w tym jedna w sposób niezgodny z procedurą konkursową szczegółowo opisaną w ogłoszeniu. Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych: odbyły się 2 konkursy, na każdy z konkursów wpłynęła jedna oferta.

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o udzielenie informacji publicznej w 2023 roku	
Ogółem:	7
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: *brak*

5. Dane na temat postępowań nadzorczych: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach: *brak*

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: *brak*

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: *brak*

9. Informacje o przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: *brak*

**Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2023 roku:
Dom Pomocy Społecznej w Gdyni**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością DPS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością DPS: 0

Liczba zarządzeń wykonanych: 0

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2023 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): *brak*

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: *brak*

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o udzielenie informacji publicznej w 2023 roku	
Ogółem:	3
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	2
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: *brak*

5. Dane na temat postępowań nadzorczych: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach: *brak*

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: *brak*

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: *brak*

9. Informacje o przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: *brak*

**Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2023 roku:
Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością ZPS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością ZPS: 21

Liczba zarządzeń wykonanych: 21

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2023 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): 2.759.327,00 zł, w tym 435.750,00 zł dofinansowania z UNICEF.

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: z dofinansowania korzysta 11 organizacji, które wzięły udział w konkursie w 2021 roku

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego: brak

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: brak

5. Dane na temat postępowań nadzorczych: brak

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach: brak

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: brak

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: brak

9. Informacje o przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: brak